

здравствена установа обавезна је о наведеним промјенама извјестити Министарство, и то у року од 90 дана од дана наступања промјене.

- (2) У случају из става (1) овога члана, здравственој установи која више не испуњава услове простора, опреме и кадра утврђене овим правилником, министар рјешењем укида обављање здравствене дјелатности.
- (3) Рјешење из става (2) овога члана је коначно у управном поступку и против истог се може покренути управни спор код надлежног суда, сагласно прописима о управним спорovima.

ПОГЛАВЉЕ VII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 219.

(Усклађивање рада здравствених установа)

Здравствене установе, које одобрење за обављање дјелатности нису стекле у складу са ранијим прописима из ове области, дужне су у року од 12 мјесеци од дана ступања на снагу овог правилника ускладити свој рад са одредбама овог правилника.

Члан 220.

(Рјешавање поднесених захтјева)

Захтјеви за утврђивање испуњености услова простора, опреме и кадра за оснивање и обављање здравствене дјелатности у здравственим установама поднесени прије ступања на снагу овог правилника, надлежно министарство здравства ријешиће у складу са одредбама прописа који су важили прије ступања на снагу овог правилника.

Члан 221.

(Престанак важења ранијег прописа)

Ступањем на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о ближим условима простора, опреме и кадра за оснивање и обављање здравствене дјелатности у здравственим установама ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 26/12, 23/13, 90/13, 15/14, 82/14, 83/15, 58/18 и 89/18).

Члан 222.

(Ступање на снагу)

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеним новинама Федерације БиХ".

Број 05-02-5887-1/19

14. јануара 2020. године

Министар

Сарајево

Доц. др **Вјекослав Мандић**, с. р.

Na osnovu člana 55. stav (4) Zakona o zdravstvenoj zaštiti ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 46/10 и 75/13), федерални министар здравства donosi

PRAVILNIK

O BLIŽIM UVJETIMA PROSTORA, OPREME I KADRA ZA OSNIVANJE I OBAVLJANJE ZDRAVSTVENE DJEĀLATNOSTI U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA

POGLAVLJE I. OPĆA ODREDBA

Члан 1.

(Предмет)

- (1) Овим правилником се уређују ближи uvjeti простора, опреме и кадра за оснивање и обављање здравствене дјелатности којима удovoljavaju здравствене установе.
- (2) Uvjeti простора, опреме и кадра из става (1) овог члана представљају минимум uvjeta које мора испуњавати здравствена установа.

POGLAVLJE II. SANITARNO-TEHNIČKI I HIGIJSKI UVJETI

Члан 2.

(Санитарно-технички и хигијски uvjeti)

- (1) Објекат у којем се налазе просторије за обављање здравствене дјелатности мора удovoljavati sljedećim санитарно-техничким и хигијским uvjetima:
 - a) мора бити изграђен од чврстог материјала,
 - b) мора бити смјештен на приступачном терену,
 - c) не смије бити изложен oneчиšćenju и буци изнад допуштених vrijednosti,
 - d) просторије морају бити зрачне, и грађевински изведене тако да се могу ефикасно и брзо провјетрити,
 - e) у просторијама с nedovoljnim прозрачавањем мора бити осигурана умјетна вентилација, а у просторији за дијагностику или терапију у којој се користи рендгенски или други апарат, који производи јонизирајуће зрачење мора бити осигурана природна и умјетна вентилација у складу са одговарајућим прописима,
 - f) просторије морају имати трајно ријешено питање извора загријавања који удovoljavaju техничким и еколошким standardima,
 - g) морају бити осигурана паркиралишна мјеста,
 - h) мора бити осигуран прилаз за возила хитне медицинске помоћи.
- (2) У погледу uvjeta vezаних за осигурање приступачности здравствене установе за особе с инвалидитетом, објекат мора да удovoljava sljedećem:
 - a) назначен посебан простор за паркирање за особе с инвалидитетом унутар круга здравствене установе;
 - b) прилаз организацијској јединици је прилагођен особама с инвалидитетом и то на свим мјестима које пацијенти посјећују;
 - c) шалтери за особе с инвалидитетом постављени ниже од уобичајених standardnih;
 - d) лифт је прилагођен потребима особа с инвалидитетом и
 - e) осигурани санитарни чворови са приступом invalidским kolicima, а просторија има rukohvate.

Члан 3.

(Комunalни и санитарни uvjeti)

- (1) Просторије морају удovoljavati свим прописаним комunalним и санитарним uvjetima vodoopskrbe и одводње санитарних и других отпадних вода, електричних и plinovodnih прикључака, те других инсталација као и противпожарне заштите.
- (2) У просторијама се мора осигурати одлагање медицинског и другог отпада у затворене и одговарајуће означене spremnike који се морају редовно празнити.
- (3) Здравствене установе морају имати резервне уређаје за производњу електричне енергије (агрегат) који се аутоматски укључује у случају нестанка електричне енергије, а за потребе операционог блока, радаонике, просторије за интензивно liječenje и hitnu помоћ.

Члан 4.

(Свјетлост)

- (1) Просторије морају бити освјетљене природним извором свјетлости, а ноћу умјетним извором свјетлости.
- (2) Ако није могуће осигурати природни извор свјетлости у ukupnoj површини просторија, просторије треба освјетлити умјетном расвјетом одређене јачине изражене у luksima и то: у просторијама за пружање хитне медицинске помоћи од 500 - 1000, у ordinacijama и лабораторијама од 250 - 500, на другим радним мјестима од 70 - 100, у hodnicima и stubištima 40, а зидне свјетилке уз bolesничке postelje од 70 - 100 luksa.

Члан 5.

(Higijenski uvjeti)

- (1) Zidovi, stropovi i radne površine u prostorijama u kojima se obavlja zdravstvena djelatnost, te u sanitarnim čvorovima i laboratorijima, su glatke površine, otporne na hemikalije i učestalo i temeljito čišćenje u skladu sa posebnim propisima koji reguliraju ovu oblast.
- (2) Vrata i podovi u prostorijama moraju biti izvedeni na način da se mogu brzo i lako čistiti, održavati i dezinficirati.
- (3) U bolesničkim sobama vrata moraju biti izvedena tako da se otvaraju prema hodniku.
- (4) U stacionarnim ustanovama vrata su široka najmanje 110 cm.
- (5) Podovi u prostorijama ordinacija hirurških djelatnosti, prostorijama radioloških djelatnosti i intenzivnog liječenja, operacionim salama i prostorijama hitne medicinske pomoći trebaju biti antistatički.
- (6) Prozori moraju biti izvedeni na način da se osigura mogućnost zračenja prostorija i čišćenja prozora.

Члан 6.

(Higijenski uvjeti)

Prostorije za pregled pacijenata, intervenciju i endoskopiju moraju imati umivaonik s toplom i hladnom vodom i tekućim sapunom, te ručnicima za jednokratnu upotrebu, odnosno sušilom za ruke.

Члан 7.

(Sanitarni čvor)

Sanitarni čvor za pacijente i sanitarni čvor za osoblje moraju imati umivaonik sa sapunom, te ručnike za jednokratnu upotrebu, odnosno sušilo za ruke.

Члан 8.

(Zvučna i vizuelna izolacija)

Prostorije za pregled i tretman pacijenata moraju biti zvučno i vizuelno izolirane kako bi se osigurala privatnost pacijenta prilikom pregleda i izvođenja medicinskih postupaka, osim u hitnim slučajevima.

Члан 9.

(Tehnički uvjeti)

- (1) Prostorii zdravstvene ustanove moraju činiti funkcionalnu cjelinu, odnosno moraju imati odgovarajuće komunikacijske linije, kako za pacijente, tako i za medicinsko osoblje, kao i direktnu komunikaciju između prostorija određenih za odgovarajuće namjene, te najkraću moguću udaljenost između pacijenata i medicinskog osoblja u cilju pružanja efikasnih usluga.
- (2) Raspored prostora mora omogućavati odvajanje čistog od nečistog dijela (pribora, potrošnog medicinskog materijala i odjeće).
- (3) Zdravstvena ustanova, u svojim objektima i prostorima, mora osigurati organizaciju i funkcioniranje zaštite od požara, shodno vrsti i obimu djelatnosti koju obavlja, a u skladu sa propisima o zaštiti od požara i vatrogastvu.
- (4) Prostorije se ne mogu koristiti za stambene potrebe ili za druge namjene.

Члан 10.

(Čuvanje lako zapaljivih tvari, hemikalija i lijekova)

- (1) Lako zapaljive tvari i hemikalije moraju se čuvati u originalnoj ambalaži u zatvorenom prostoru ili u posebnoj ormaru u skladu sa posebnim propisima koji reguliraju ovu oblast.
- (2) Lijekovi i medicinski proizvodi moraju se čuvati odvojeno u prostoriji za smještaj lijekova i medicinskih sredstava ili u ormarima koji se mogu zaključati, a komplet lijekova za

terapiju anafilaktičkog šoka i ampulirani lijekovi u skladu sa potrebama djelatnosti moraju biti smješteni u ordinaciji.

- (3) Lijekovi koji sadrže opojne droge moraju se čuvati pod ključem uz vođenje evidencije u skladu sa posebnim propisima o sprečavanju i suzbijanju zloupotrebe opojnih droga.

Члан 11.

(Telekomunikacijski uređaji)

Zdravstvene ustanove, s obzirom na djelatnost koju obavljaju, moraju osigurati telekomunikacijske uređaje, te prema potrebi, a ovisno o vrsti zdravstvene ustanove, zvučne i svjetlosne signalne uređaje kao i informacioni sistem u skladu sa finansijskim mogućnostima.

Члан 12.

(Sanitetski transport)

- (1) Zdravstvene ustanove moraju imati osiguran sanitetski transport, kolica i nosila za prevoz nepokretnih i slabo pokretnih pacijenata.
- (2) Sanitetski transport može biti vlastiti ili ugovoren sa drugom pravnom osobom.

Члан 13.

(Kondicioniranje zraka)

- (1) Zdravstvene ustanove moraju osigurati u operacionom bloku, radaonicama, prostorijama za intenzivno liječenje i drugim prostorijama za koje je to medicinski nužno uređaje za kondicioniranje zraka (klima uređaje) ako za to ne postoji centralni sistem.
- (2) U bolnicama se osiguravaju instalacije za kisik i centralne stanice.
- (3) U određenim prostorijama pojedinih zdravstvenih ustanova, kao što su prostorije za nedonošćad i operacijske sale, moraju biti osigurani uređaji za debakterizaciju (germicidne lampe, sterilizol lampe i sl.).

Члан 14.

(Medicinsko-tehnička oprema)

- (1) Medicinsko-tehnička oprema za obavljanje zdravstvene djelatnosti mora zadovoljavati opće i posebne zahtjeve za medicinska sredstva u skladu sa Zakonom o lijekovima i medicinskim sredstvima ("Službeni glasnik BiH", broj 58/08 - u daljnjem tekstu: Zakon o lijekovima i medicinskim sredstvima).
- (2) Zdravstvena ustanova mora imati zaključen ugovor o servisiranju medicinsko-tehničke opreme, potvrdu o redovnom servisiranju i atest proizvođača.
- (3) Medicinsko-tehnička oprema iz stava (1) ovog člana treba biti prijavljena kao medicinsko sredstvo Agenciji za lijekove i medicinska sredstva Bosne i Hercegovine, saglasno Zakonu o lijekovima i medicinskim sredstvima.

Члан 15.

(Radijacijska i nuklearna sigurnost)

Ukoliko zdravstvena ustanova u dijagnostici i terapiji koristi izvore jonizirajućeg zračenja mora ispunjavati i uvjete utvrđene Zakonom o radijacijskoj i nuklearnoj sigurnosti u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 88/07 - u daljnjem tekstu: Zakon o radijacijskoj i nuklearnoj sigurnosti), te imati odobrenje ovlaštene državne agencije za radijacijsku i nuklearnu sigurnost.

Члан 16.

(Medicinski otpad)

Zdravstvene ustanove moraju uspostaviti sistem upravljanja medicinskim otpadom u skladu sa važećim standardima, kao i posebnim propisima koji reguliraju ovu oblast.

Član 17.

(Isticanje naziva djelatnosti i radnog vremena)

Na objektu u kojem se obavlja zdravstvena djelatnost mora se istaknuti ploča koja sadrži naziv djelatnosti i radno vrijeme u skladu sa rješenjem ministra nadležnog za zdravstvo.

POGLAVLJE III. UVJETI U POGLEDU PROSTORA, OPREME I KADRA PRIMARNE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE

Odjeljak A. Dom zdravlja

Član 18.

(Dom zdravlja)

Dom zdravlja je zdravstvena ustanova koja pruža primarnu zdravstvenu zaštitu stanovništvu određenog područja saglasno članu 33. Zakona o zdravstvenoj zaštiti ("Službene novine Federacije BiH", br. 46/10 i 75/13 - u daljnjem tekstu: Zakon o zdravstvenoj zaštiti).

Član 19.

(Ordinacije)

- (1) Broj i površina prostorija uvjetovani su vrstom i obimom zdravstvenih usluga koje dom zdravlja pruža stanovništvu gravitacionog područja.
- (2) Dom zdravlja mora imati sljedeće prostorije:
 - a) odgovarajući broj ordinacija/ambulantni (u daljnjem tekstu: ordinacija) po djelatnostima,
 - b) prostorije za laboratorijsku dijagnostiku,
 - c) prostorije za radiološku dijagnostiku,
 - d) prostorije za službe u zajednici,
 - e) prostoriju za izolaciju pacijenata koji boluju od zaraznih bolesti ili se sumnja da boluju od zaraznih bolesti sa posebnim sanitarnim čvorom i posebnim izlazom,
 - f) prostoriju za depoziciju leša,
 - g) prostorije za hitnu medicinsku pomoć ukoliko djelatnost hitne medicinske pomoći nije organizirana u okviru samostalne zdravstvene ustanove, i
 - h) prostorije za stacionarnu djelatnost ako se iste obavljaju u okviru doma zdravlja.
- (3) Pod ordinacijom iz tačke a) stav (2) ovog člana podrazumijevaju se liječnička i stomatološka ordinacija.
- (4) Liječnička ordinacija se sastoji od prostorije za pregled pacijenta i prostorije za intervencije, pri čemu jedna prostorija za intervenciju može opsluživati više prostorija za pregled pacijenata za tu djelatnost.
- (5) Stomatološka ordinacija se sastoji od prostorije za pregled pacijenta i intervenciju.

Član 20.

(Ostali prostori doma zdravlja)

Pored prostorija iz člana 19. stav (2) ovog pravilnika, dom zdravlja ima:

- a) prostoriju/prostor za medicinsku dokumentaciju,
- b) prostorije za čisto i nečisto rublje,
- c) prostoriju za priručno skladište potrošnog materijala,
- d) prostoriju za smještaj lijekova i medicinskih sredstava,
- e) prostorije za administraciju,
- f) prostorija za zdravstvene radnike i saradnike (biblioteka, sala za sastanke, edukacije i sl.),
- g) garderobu za osoblje,
- h) čajnu kuhinju,
- i) čekaonice,
- j) sanitarne čvorove za pacijente i osoblje.

Član 21.

(Oprema)

Dom zdravlja može se oformiti i obavljati zdravstvenu djelatnost ako ima odgovarajuću opremu za obavljanje zdravstvene djelatnosti, utvrđenu ovim pravilnikom za pojedine djelatnosti.

Član 22.

(Zajednička oprema)

Ukoliko u domu zdravlja postoji više ordinacija za pojedinu djelatnost, oprema i prostor predviđene za intervenciju mogu biti zajedničke za tu djelatnost.

Član 23.

(Stručni kadar)

Za osnivanje doma zdravlja potrebno je imati uposlen odgovarajući broj zdravstvenih radnika i zdravstvenih saradnika s odgovarajućom stručnom spremom za pružanje zdravstvene zaštite u skladu sa članom 34. Zakona o zdravstvenoj zaštiti, te u skladu sa potrebama stanovništva za koje dom zdravlja osigurava primarnu zdravstvenu zaštitu.

Član 24.

(Radni tim)

Za svaku od djelatnosti dom zdravlja osigurava radni tim, u skladu sa ovim pravilnikom.

Pododjeljak A.1.

Osnovni uvjeti prostora i opreme

Član 25.

(Osnovni uvjeti prostora)

- (1) U skladu sa obimom i vrstom djelatnosti koja se obavlja u pojedinim ordinacijama, osigurava se prostor odgovarajuće površine, i to:
 - a) Prostorija za pregled pacijenata,
 - b) Prostorija za intervenciju,
 - c) Prostor za laboratoriju.
- (2) Prostor za rendgen dijagnostiku mora ispunjavati uvjete propisane Zakonom o radijacijskoj i nuklearnoj sigurnosti.
- (3) Prostor/prostorija za medicinsku dokumentaciju može biti zajednički, ili formiran za svaku službu zasebno, a površina se određuje u skladu sa potrebama.
- (4) Prostori čekaonica mogu biti zajednički i formirati se za svaku službu zasebno.
- (5) Ukoliko je prostor čekaonice zajednički za više ordinacija uvećava se proporcionalno za svaku ordinaciju u skladu sa potrebama.

Član 26.

(Osnovna oprema)

- (1) Osnovnu opremu liječničke ordinacije čini: metalni ormar za lične zdravstvene kartone s ključem, radni sto za liječnika, radni sto za medicinsku sestru, stolica za liječnika i medicinsku sestru s podešavanjem visine i mogućnošću pokretanja, stolica za pacijenta u prostoriji intervencije, stolica na vijak bez naslona za pregled pacijenta u prostoriji za pregled pacijenta, sterilizator, tlakomjer s različitim širinama manžeta, ležaj za pregled pacijenta, paravan, ormar za instrumente i lijekove, stolić za instrumente, toplomjeri (2 kom.), stetoskop (slušalice), špatule za pregled ždrijela za jednokratnu upotrebu, plahte za jednokratnu upotrebu, rukavice za jednokratnu upotrebu, komplet lijekova za terapiju anafilaktičkog šoka i ampulirani lijekovi u skladu sa potrebama populacije koja se zbrinjava, plastična posuda za medicinski otpad i posude za ostali otpad.
- (2) U prostoriji za pregled pacijenata i prostoriji za intervencije, u pravilu, treba osigurati i telefon i računar.

Pododjeljak A.2.**Posebni uvjeti prostora, opreme i kadra po pojedinim djelatnostima primarne zdravstvene zaštite****a) Djelatnost porodične medicine**

Član 27.

(Prostor porodične medicine)

Za djelatnost porodične medicine osiguravaju se sljedeći prostori:

- a) prostorija za pregled pacijenta,
- b) prostorija za intervenciju,
- c) recepcijsko-informativni prostor i prostor za čekaonicu i
- d) sanitarni čvor za pacijente i osoblje.

Član 28.

(Uvjeti opreme porodične medicine)

- (1) Prostorija za pregled pacijenta ima sljedeću opremu: radni sto i stolica, stolica za pacijenta, ormarić za lijekove, sto za pregled pacijenta, paravan, vješalicu, stol trodijelni za preglede, nogostup, reflektor lampu za pregled, otoskop, drvene špatule, posudu za drvene špatule, neurološki čekić, svjetiljku olovku, posudu za toplomjer, stetoskop tip y cijevi, centimetar, toplomjer oralni/rektalni set, nosni spekulom, larynx ogledalo, tlakomjer i kantu za otpatke sa poklopcem.
- (2) Prostorija za intervenciju ima sljedeću opremu: radnu površinu sa umivaonikom, ormar za zalihe, stol dvodijelni za pregled pacijenta, nogostup, sto za pregled djece, paravan, stolicu standardnu fiksnu, stolicu sa naslonom i rukohvatima, sto radni, vješalicu, reflektor lampu za pregled, vagu sa visinomjerom, kolica za instrumente, kolica za manju hirurgiju, tacnu za instrumente sa poklopcem, EKG aparat, glukometar, sterilizator, kolica za pacijente u kombinaciji s nosilima, dužinomjer za bebe, posudicu za toplomjer, toplomjer oralni/rektalni set, stetoskop, tlakomjer u metalnoj kutiji, kantu za otpatke sa poklopcem, bubrežnjak, tlakomjer u plastičnoj torbici, set za reanimaciju, torbu za kućne posjete, klistir, set zvučnih viljuški, držač tupfera, posudu za tupfere, posudu za vatu, stetoskop, doboš, posudu za prljave igle, špricu za uho, set za manju hirurgiju, nosila, stalak za sterilizator, inhalator, odnosno nebulizator, *peak flow meter* - spirometar, bocu s kisikom, negatoskop, tabelu za testiranje vida, infuzijski stalak, špricu za vakutajner, aparat za mjerenje šećera u krvi, set vakutejnera i posudu za urin.
- (3) U službi porodične medicine, u pravilu, potrebno je osigurati najmanje jedan holter za praćenje pritiska.
- (4) Čekaonica ima sljedeću opremu: stolice, recepcijski sto i korpu za otpatke bez poklopa.

Član 29.

(Tim porodične medicine)

Usluge zdravstvene zaštite u ambulanti porodične medicine pruža tim porodične medicine: jedan doktor medicine specijalista porodične medicine ili doktor medicine sa završenom dodatnom edukacijom iz porodične medicine i jedna medicinska sestra-tehničar sa završenom edukacijom iz porodične medicine.

b) Djelatnost zdravstvene zaštite djece u dobi od 0 do 6 godina

Član 30.

(Prostor za djelatnost zdravstvene zaštite djece)

- (1) Za djelatnost zdravstvene zaštite djece u dobi od 0 do 6 godina treba osigurati:
 - a) ordinaciju za rad sa zdravom djecom,
 - b) ordinaciju za preglede i liječenje oboljele i povrijeđene djece,

- c) prostore za pripremu pregleda zdrave, odnosno bolesne djece,
- d) centar za imunizaciju,
- e) administrativni (prijemni) pult sa kartotekom,
- f) sanitarni čvor, prilagođen djeci sa invaliditetom,
- g) sanitarni čvor za osoblje.

- (2) Ordinacije iz stava (1) toč. a) i b) ovog člana za rad sa zdravom djecom i za preglede i liječenje oboljele i povrijeđene djece moraju biti strogo odvojene.
- (3) Pred čekaonicom za bolesnu djecu treba osigurati predprostor za primanje i izolaciju (trijažu) djece za koju se sumnja da boluju od zarazne bolesti, a koji mora biti prikladno povezan s prostorijom za izolaciju.
- (4) Ukoliko je u domu zdravlja, u okviru djelatnosti zdravstvene zaštite djece u dobi od 0 do 6 godina, organiziran centar za rani rast i razvoj, u skladu sa vrstom i obimom usluga koje centar pruža, treba da ima:
 - a) prostoriju za individualni rad sa djecom,
 - b) prostoriju za grupnu i radnu terapiju i
 - c) priručnu kuhinju (po mogućnosti).

Član 31.

(Oprema za djelatnost zdravstvene zaštite djece)

Za zdravstvenu zaštitu djece osigurava se sljedeća oprema:

- a) u prostoru za pripremu pregleda zdrave djece (0-6 godina) - radni sto, dvije stolice, sto za previjanje novorođenčadi, vaga sa visinomjerom, vaga za mjerenje novorođenčadi sa dužinomjerom;
- b) u ordinaciji za rad sa zdravom djecom - sto za pregled novorođenčadi, ležaj za pregled, aparat za mjerenje krvnog pritiska, stetoskop, reflektor na stalku, razvojne bihevioralne skale za procjenu razvoja djeteta;
- c) u prostoru za pripremu pregleda bolesne djece - ista oprema kao za prostor za pripremu pregleda zdrave djece (tačka a) stav (1) ovog člana);
- d) u ordinaciji za preglede i liječenje oboljele i povrijeđene djece - pored opreme za ordinaciju za zdravu djecu (tačka b) stav (1) ovog člana), i: otoskop, oftalmoskop, čeonno ogledalo i pribor za pregled nosa i uha, ormar za instrumente, toplomjer, jednokratne špatule, neurološki čekić, negatoskop;
- e) u prostorijama za intervencije, koje moraju biti odvojene za zdravu i bolesnu djecu, osigurava se: radni sto, dvije stolice, paravan, ormar za lijekove i sanitetski materijal, ormar za instrumente, ležaj za pregled, negatoskop, EKG aparat, aparat sa kisikom sa priborom, ambu balon sa maskama, orofaringealni tubusi, aspirator vakuom električni, aparat za inhalacionu terapiju, pribor za male hirurške intervencije, stalak za infuziju, frižider, sterilizator suhi, sterilizator vodeni, baby sistemi, pribor za uzimanje uzoraka za medicinsko-biohemijske i mikrobiološke pretrage, platneni metar.

Član 32.

(Stručni kadar za djelatnost zdravstvene zaštite djece)

Zdravstvenu zaštitu djece pruža jedan doktor medicine specijalista pedijatrije i jedna pedijatrijska/medicinska sestra-tehničar koja, u pravilu, imaju dodatnu edukaciju iz oblasti rane detekcije i intervencije u ranom rastu i razvoju, a koja se dokazuje certifikatom izdatim u skladu sa Pravilnikom o kontinuiranoj profesionalnoj edukaciji u oblasti rane detekcije, dijagnostike, intervencije i praćenja razvojnih i drugih poremećaja koji utiču na rast i razvoj djece ("Službene novine Federacije BiH", broj 82/13).

Član 33.

(Centar za imunizaciju)

- (1) Centar za imunizaciju osigurava sljedeću opremu: frižider, radni sto, stolice, sto za previjanje novorođenčadi, učila i edukativni materijal.
- (2) U centru za imunizaciju zdravstvenu zaštitu pruža tim iz člana 32. ovog pravilnika, a prema utvrđenim standardima i normativima za centar za imunizaciju, pri čemu se rad tima prilagođava obimu usluga u domu zdravlja, odnosno potrebama i broju osiguranika tog gravitacionog područja.

Član 34.

(Centar za rani rast i razvoj)

- (1) U Centru za rani rast i razvoj osigurava se sljedeća oprema:
 - a) Prostorija za individualni rad zdravstvenih saradnika:
 - u prostoru za psihologa: radni sto i stolac za psihologa, radni sto i stolac za dijete, ormari za dokumentaciju i dijagnostička sredstva i pribor sa zaštitnom bravom, računar, osnovni testovi za rad psihologa: razvojne bihevioralne skale za procjenu razvoja djeteta, materijali koji se koriste za procjenu djeteta, psihološki instrumentarij za procjenu intelektualnih sposobnosti, pojedinih kognitivnih funkcija i psihoneurološku procjenu; kao i testovi i tehnike za procjenu psihomotornog razvoja, didaktička oprema za individualni rad, ogledalo;
 - u prostoru za logopeda i defektologa: radni sto i stolac za logopeda, radni sto i stolac za korisnika logopedskih usluga, ormari za dokumentaciju i dijagnostička sredstva i pribor sa zaštitnom bravom, računalo, elektroakustički uređaji, didaktička oprema za individualni rad, slike za razvoj vokabulara i ostala dijagnostička i terapijska pomagala koje se koriste u procesu dijagnostike i rehabilitacije, različiti računarski programi u oblasti logopedске patologije, ogledalo;
 - Preporučena tehnička i druga oprema: digitalna kamera, diktafon, ležaj.
 - b) Prostorija za grupnu i radnu terapiju sa djecom:
 - namještaj prilagođen djeci, biblioteka (za djecu, roditelje i tim), didaktički materijali (slikovnice, razne igračke, slagalice i slični materijali, te brošure/priručnici/edukativni materijali za praćenje ranog rasta i razvoja za roditelje), strunjače.
- (2) U Centru za rani rast i razvoj usluge pruža multidisciplinarni tim koji čine: medicinska sestra-tehničar sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili viša medicinska sestra-tehničar, psiholog sa završenim drugim ciklusom visokog obrazovanja, logoped sa završenim drugim ciklusom visokog obrazovanja, medicinska sestra-tehničar SSS, okupacioni terapeut sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili sa višom stručnom spremom.
- (3) Svi članovi tima iz stava (2) ovog člana, u pravilu, imaju dodatnu edukaciju iz oblasti rane detekcije i intervencije u ranom rastu i razvoju, a koja se dokazuje certifikatom izdatim u skladu sa Pravilnikom o kontinuiranoj profesionalnoj edukaciji u oblasti rane detekcije, dijagnostike, intervencije i praćenja razvojnih i drugih poremećaja koji utiču na rast i razvoj djece.

c) Djelatnost polivalentnih patronažnih sestara u zajednici

Član 35.

(Prostor za patronažnu djelatnost)

Za patronažnu djelatnost dom zdravlja treba osigurati sljedeće prostorije:

- a) za pripremu i obradu podataka, kao i čuvanje dokumentacije - jedna prostorija odgovarajuće površine,
- b) jedna prostorija za rad u maloj grupi odgovarajuće površine, i
- c) sanitarni čvor.

Član 36.

(Oprema za patronažnu djelatnost)

- (1) Za djelatnost polivalentnih patronažnih sestara-tehničara-sluzba sestara u zajednici osigurava se sljedeća oprema: radni sto, stolice, ormar za garderobu, stojeća zidna vješalica, ljetna i zimska terenska odjeće i obuća za patronažnu sestru, uniforma, torbe patronažne sestre, i to: torba za izvođenje preventivnih i kućnih posjeta trudnice, bebe i porodilje i torba i oprema za izvođenje zdravstvene njege u domu, mobilni EKG, vaga (prenosiva) za novorođenče, sklopivi stalak za infuziju, kompjuter, ormar za kartoteku, rezervna svjetiljka na baterije i ručna baterijska lampa, kanta za otpatke i dodatna oprema potrebna za promotivno-preventivni rad specifična za pojedine populacione grupe (npr. trudnice, mladi i dr.) i službeni mobilni telefon.
- (2) Torba za izvođenje preventivnih i kućnih posjeta trudnice, bebe i porodilje iz stava (1) ovog člana sadrži: dnevnik i olovku; zdravstveno-obrazovni materijal (letke); dokumentaciju i obrasce polivalentne patronažne sestre; dezinfekciono sredstvo za čišćenje ruku; alkohol; fiziološku otopinu; tlakomjer sa slušalicama; termometar; plastificirani centimetar; makaze; zavoj; flaster; set za njegu rane pupka (mali hirurški set i sterilan zavojni materijal); zaštitne komprese ili celštof; zaštitnu pregaču /mantil; masku za lice; rukavice jednokratne i sterilne; zaštitu za obuću (jednokratnu); vreće za infektivni i/ili medicinski otpad i kontejnere za odlaganje oštrih materijala (i prevoz i odlaganje različitih vrsta otpada u skladu sa standardnim operativnim procedurama i propisima o upravljanju medicinskim otpadom.
- (3) Torba i oprema za izvođenje zdravstvene njege u domu iz stava (1) ovog člana sadrži: tlakomjer sa slušalicama; termometar; dokumentaciju i obrasce polivalentne patronažne sestre; glukometar sa pripadajućim trakicama; aparat za lipidogram; mali hirurški set (2); sterilan zavojni materijal (potrebe prema planiranim posjetama i standardnim operativnim procedurama); igle i šprice; dezinfekcijsko sredstvo za ruke; makaze; zavojne različite širine; flaster; gumeni povež (Esmarkova poveška); masku za lice; jednokratne nesterilne i sterilne rukavice; zaštitnu pregaču/mantil; zaštitu za obuću (jednokratnu); ručnu baterijsku lampu; vreće za infektivni i/ili medicinski otpad i kontejnere za odlaganje oštrih materijala (i prevoz i odlaganje različitih vrsta otpada u skladu sa standardnim operativnim procedurama i propisima o upravljanju medicinskim otpadom.
- (4) Pribor za obavljanje posjeta u zajednici, koji se dodaje torbama iz st. (2) i (3) ovog člana, a prema planiranim posjetama, obuhvata: ampulirane lijekove kako je ordinirao liječnik; fiksator za I.V. kanilu; infuzijski sistem, infuzijske tekućine (po potrebi); injekcijske šprice različitih dimenzija; sterilne injekcijske igle različitih dimenzija; I.V. kanila - različitih dimenzija; skalpel; flaster; vezni i učvršni materijal; dezinfekciono sredstvo za kožu; sterilne šprice (20 i 50 ccm); sterilne gaze različitih dimenzija; sterilne rukavice; trajni kateter mokraćne; vreća za urin; gumeni povež i vreće za infektivni i/ili medicinski otpad i kontejneri za odlaganje oštrih materijala.

- (5) Za djelatnost polivalentnih patronažnih sestara-tehničara-sluzba sestara u zajednici na nivou sluzbe osigurava se: torba za transport laboratorijskih materijala i torba za transport vakcina (tzv. hladna torba).
- (6) Za transport laboratorijskog materijala koristi se namjenska torba iz stava (5) ovog člana, koja mora biti dovoljno čvrsta, otporna na vanjske uticaje i prikladna za redovno čišćenje. Tokom vožnje mora biti fiksirana. Torba za transport laboratorijskih materijala sadrži: upijač (u slučaju izlivanja tekućine) u koji se stavlja stalak za epruvetu i vodonepropusnu plastičnu kutiju s poklopcem i sigurnosnim zatvaračem. Torba omogućuje hlađenje laboratorijskog materijala tokom transporta pomoću rashladnih uložaka. Za uzimanje laboratorijskog materijala potreban je sljedeći materijal: dokumentacija sa podacima o uzorku (u vodonepropusnoj foliji); epruvete; sterilne igle; flaster za prekrivanje mjesta uboda; olovka; dezinfekcijsko sredstvo za kožu; sredstvo za čišćenje ruku; sterilne komprese ili vata; zaštitne rukavice i gumeni povež.
- (7) Torba za transport vakcina iz stava (5) ovog člana sadrži: rashladnu torbu, rashladne patrone i kalibrirani termometar (termologger).
- (8) Za pružanje zdravstvenih usluga njege u kući potrebno je imati i portabilni aparat za kisik, portabilni vakuum aspirator, sanitetski materijal, te bihevioralne razvojne skale.
- (9) Za patronažnu djelatnost potrebno je osigurati automobil za terenski rad.

Član 37.

(Stručni kadar za patronažnu djelatnost)

Polivalentnu patronažnu zaštitu pruža medicinska sestra-tehničar sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili viša medicinska sestra-tehničar ili, izuzetno, medicinska sestra-tehničar SSS sa dodatnom edukacijom za polivalentne patronažne sestre, koja se dokazuje izdatim uvjerenjem u skladu sa Pravilnikom za dodatnu edukaciju polivalentnih patronažnih sestara ("Službene novine Federacije BiH", broj 1/10).

d) Djelatnost higijensko-epidemiološke zaštite

Član 38.

(Prostor za djelatnost higijensko-epidemiološke zaštite)

Za djelatnost higijensko-epidemiološke zaštite, pored prostora liječničke ordinacije, treba osigurati i:

- a) prostoriju za uzimanje i otpremu materijala,
- b) prostoriju za čuvanje otrova,
- c) prostoriju za čuvanje zaštitne opreme,
- d) prostoriju za administraciju,
- e) prostoriju za odlaganje medicinskog otpada.

Član 39.

(Oprema za djelatnost higijensko-epidemiološke zaštite)

- (1) Pored osnovne opreme liječničke ordinacije, za djelatnost higijensko-epidemiološke zaštite, potrebno je imati posude za uzimanje i transport materijala za laboratorijske i mikrobiološke pretrage, zdravstveno-promotivnu, radnu i zaštitnu opremu i hlor komparator.
- (2) Za poslove dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije, moraju biti ispunjeni uvjeti propisani posebnim propisima kojima se regulira ova oblast.

Član 40.

(Stručni kadar za djelatnost higijensko-epidemiološke zaštite)

Djelatnost higijensko-epidemiološke zaštite pruža najmanje jedan specijalista epidemiolog ili specijalista zdravstvene ekologije i higijene, jedan sanitarni inženjer sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili viši sanitarni tehničar, dva sanitarna tehničara SSS ili dvije medicinske sestre-tehničari SSS.

Član 41.

(Automobil)

Za obavljanje higijensko-epidemiološke djelatnosti potrebno je osigurati automobil na raspolaganju.

e) Djelatnost zaštite reproduktivnog zdravlja žena

Član 42.

(Prostor za djelatnost zaštite reproduktivnog zdravlja žena)

Za djelatnost zaštite reproduktivnog zdravlja žena, treba osigurati dvije ordinacije i to:

- a) ordinaciju za ginekološke preglede i liječenje, i
- b) ordinaciju za preventivnu zdravstvenu zaštitu i savjetovanja.

Član 43.

(Oprema za djelatnost zaštite reproduktivnog zdravlja žena)

- (1) Ordinacija za ginekološke preglede i liječenje ima sljedeću opremu: radni sto i stolica, stolica za pacijenta, ormar za lijekove, vješalica za odjeću pacijenta, negatoskop, ležaj za pregled, reflektor, paravan, ginekološki sto, dvostepenik, UZV aparat i kolposkop, kasete sa instrumentima, aparat za krioterapiju, kardiogram, elektrokauter, pH metar, glukometar, test trake za urin, stetoskop, tlakomjer, vaga sa visinomjerom, metar, toplomjer, mikroskop, uro-kateteri za jednokratnu upotrebu raznih promjera, prednji i stražnji vaginalni spekulium, pribor za uzimanje vaginalnih i cervikalnih brisova, pribor za uzimanje materijala za mikrobiološke pretrage, kliješta za uterus, cervikalna kliješta, kohleju, instrumente za male ginekološke zahvate samo u lokalnoj anesteziji, drveni stetoskop, dilatator (Hegar), ginekološke kirete, irigator, iglodržać, hirurške igle i konac, hirurške makaze, skalpel, komprese, pelvimetar, pribor za uzimanje brisa po Papanikolaou i za određivanje stepena čistoće rodnice, pribor za fiksaciju i slanje materijala na citološki pregled, kliješta za biopsiju, te pribor za slanje bioptičkog materijala u laboratorij, doboši, suhi sterilizator, računar, telefon, pribor za ginekološki pregled, pribor za ginekološke intervencije.
- (2) Ordinacija za ginekološke preglede i liječenje, u pravilu, osigurava ležaj za pregled osoba sa invaliditetom.
- (3) Ordinacija za preventivnu zdravstvenu zaštitu i savjetovanja ima: radni sto i stolicu, stolicu za pacijenta, ležaj za pregled, ginekološki sto, dvostepenik, reflektor, oprema za ginekološki pregled, kolposkop, pribor za ginekološke intervencije, sterilizator suhi, opremu za ekfolijativnu citologiju, pribor za uzimanje brisa po Papanikolaou, mikroskop binokularni svjetlosni, aparat za krioterapiju, UZV aparat, vagu sa visinomjerom, aparat za mjerenje krvnog pritiska, stetoskop, pelvimetar, kardiogram, slušalicu za tonove ploda, računar, telefon.

Član 44.

(Stručni kadar za djelatnost zaštite reproduktivnog zdravlja žena)

Zdravstvenu zaštitu reproduktivnog zdravlja žena pruža jedan specijalista ginekologije i akušerstva i jedna medicinska sestra-babica/medicinska sestra-tehničar.

f) Djelatnost zdravstvene zaštite kod specifičnih i nespecifičnih plućnih oboljenja

Član 45.

(Prostor za zdravstvenu zaštitu kod specifičnih i nespecifičnih plućnih oboljenja)

Za zdravstvenu zaštitu kod specifičnih i nespecifičnih plućnih oboljenja pored liječničke ordinacije, treba osigurati i:

- a) prostor za funkcionalnu respiratornu dijagnostiku i alergijska ispitivanja, površine najmanje 12 m² ukoliko se ova djelatnost obavlja u domu zdravlja,
- b) prostor za filмотeku i dokumentaciju i

c) prostor za pripremu.

Član 46.

(Oprema za zdravstvenu zaštitu kod specifičnih i nespecifičnih plućnih oboljenja)

- (1) U ordinaciji za specifična plućna oboljenja, pored osnovne opreme liječničke ordinacije, treba imati i pulsni oksimetar, pick flow metar, pribor za uzimanje materijala za bakteriološke i citološke pretrage, sterilne hirurške rukavice, aspirator, inhalator, pribor za torakalnu punkciju i drenažu, pribor za lokalnu anesteziju i komprese.
- (2) Za funkcionalnu respiratornu dijagnostiku i alergijska ispitivanja osigurava se i: spirometar, set za alergološka ispitivanja, body plezizmograf, EKG aparat i negatoskop.

Član 47.

(Stručni kadar za zdravstvenu zaštitu kod specifičnih i nespecifičnih plućnih oboljenja)

Zdravstvenu zaštitu specifičnih i nespecifičnih plućnih oboljenja pruža: jedan specijalista pneumofiziolog (pulmolog) i jedna medicinska sestra-tehničar.

g) Djelatnost specifične zdravstvene zaštite radnika u domu zdravlja

Član 48.

(Prostor i oprema za djelatnost specifične zdravstvene zaštite radnika)

Za djelatnost specifične zdravstvene zaštite radnika, pored osnovne opreme liječničke ordinacije, u prostoru za dijagnostiku osigurava se i sljedeća oprema: perkusijski čekić, otoskop, oftalmoskop, EKG, dinamometar, kaliper, komplet za antropometriju, tablice za ispitivanje oštine vida i raspoznavanje boja, Ischiara tablice, test-audiometar, vaga i visinomjer, negatoskop, ortoreter, spirometar, vibraciona viljuška, glukometar, test trake za urin, pribor za uzimanje uzoraka za medicinsko-biohemijske analize i mikrobiološke pretrage, alkotest aparat, set testova na droge.

Član 49.

(Stručni kadar za djelatnost specifične zdravstvene zaštite radnika)

Djelatnost specifične zdravstvene zaštite radnika pruža: jedan specijalista medicine rada, odnosno specijalista medicine rada i sporta i jedna medicinska sestra-tehničar.

h) Zubozdravstvena zaštita u domu zdravlja

Član 50.

(Prostor za zubozdravstvenu zaštitu)

- (1) U stomatološkoj ordinaciji može biti smještena samo jedna stomatološka (fiziološka) stolica.
- (2) Ako prostorija za pregled pacijenta u kojoj je jedna stomatološka (fiziološka) stolica ima više od 20 m² nije potrebna posebna soba za pripremu i medicinsku dokumentaciju.

Član 51.

(Oprema za zubozdravstvenu zaštitu)

- (1) Stomatološka ordinacija ima sljedeću opremu i instrumentarij: garderobni ormar, pisaci sto sa ladicama i pokretne stolice, metalni ormar sa ključevima (za medicinsku dokumentaciju), pult i ormarići za male aparate, ormar za materijal i medikamente, kompresor, hirurški aspirator, motorna fiziološka stolica za pacijenta, terapijska (radna) stolica za stomatologa i sestru, unit aparat sa dva kompleta nasadnih instrumenata, pokretni stolić za instrumente, suhi sterilizator i autoklav sa postoljem, doboši, komplet instrumenata za pregled i restaurativnu stomatologiju (min. 10), osnovni set za parodontologiju, nasadnik za UZ skidanje naslaga sa nastavcima, kašike za otiske i drugi pomoćni instrumentarij za protetiku, instrumenti za endodonciju, negatoskop, mikser za amalgam, lampe za

polimerizaciju, ispitivač vitaliteta, termokauter, komplet klijesta za ekstrakciju i drugi prateći instrumentarij, tlakomjer.

- (2) Stomatološka ordinacija ima i komprese za pacijente, jednokratne maske, rukavice, dispanzer za dezinfekciju ruku, posude za dezinfekciju instrumenata, posude za oštri otpad i infektivni materijal, kantu za otpatke sa pedalom.
- (3) Stomatološka ordinacija mora imati komplet za terapiju anafilaktičkog šoka.
- (4) U stomatološkoj ordinaciji za preventivnu i dječju stomatologiju treba predvidjeti opremu za edukaciju iz oralne higijene.
- (5) Suhi sterilizator i autoklav sa postoljem mogu biti zajednički za više stomatoloških ordinacija.
- (6) U stomatološkoj ordinaciji u kojoj se obavlja inhalacijska sedacija s dušikovim oksidulom i kisikom, potrebno je osigurati: uređaj za inhalacijsku sedaciju dušikovim oksidulom i kisikom, defibrilator s ekranom, pulsni oksimetar, otvarač za usta, Magilova klijesta, samošireći mijeh za umjetnu ventilaciju, sukcijski uređaj za održavanje prohodnosti dišnih putova s pripadajućim kateterima, maske, ofaringealne i nazofaringealne tubuse u najmanje tri različite veličine ili laringealne maske u različitim veličinama.
- (7) Stomatološka ordinacija iz stava (6) ovoga člana mora biti opremljena sistemom ventilacije koji osigurava 10-20 izmjena vazduha u satu. Oprema za inhalacijsku sedaciju i sistem ventilacije moraju biti atestirani i redovno servisirani.

Član 52.

(Stomatološki rendgen)

- (1) Stomatološka rendgen dijagnostika može se obavljati ukoliko stomatološka ordinacija, odnosno dom zdravlja ispunjava uvjete propisane Zakonom o zaštiti od zračenja i radijacijskoj sigurnosti.
- (2) U prostoriji za rendgen dijagnostiku osigurava se sljedeća oprema: stolica, negatoskop, rendgen aparat dentalni i aparat za razvijanje rendgen filmova.

Član 53.

(Stručni kadar za zubozdravstvenu zaštitu)

- (1) Stomatološku zaštitu za odraslo stanovništvo pruža: jedan doktor stomatologije i jedna stomatološka sestra-tehničar.
- (2) Preventivnu i dječju stomatološku zaštitu pruža: jedan specijalista preventivne i dječje stomatologije ili doktor stomatologije i jedna stomatološka sestra-tehničar.
- (3) Stomatološka ordinacija u kojoj se obavlja inhalacijska sedacija s dušikovim oksidulom i kisikom mora imati doktora stomatologije koji ima odgovarajući dokaz o završenoj dodatnoj edukaciji o inhalacijskoj sedaciji s dušikovim oksidulom i kisikom u stomatološkoj djelatnosti, kao i, po potrebi, angažiranog doktora medicine specijalistu anesteziologije i reanimatologije.

Član 54.

(Prostor za zubotehnički laboratorij)

Ukoliko je u domu zdravlja organiziran zubotehnički laboratorij treba imati sljedeće prostorije:

- a) prostor za prijem materijala i stranaka odgovarajuće površine,
- b) prostoriju za čiste poslove odgovarajuće površine,
- c) odvojen prostor za nečiste poslove odgovarajuće površine,
- d) priručno skladište za lako zapaljivi i drugi materijal, odnosno odgovarajući ormar s ugrađenim odvodom za ventilaciju.

Član 55.

(Oprema za zubotehnički laboratorij)

- (1) Za djelatnost zubotehničkog laboratorija osigurava se sljedeća oprema: zubotehnički radni stol (s mikromotorom, usisivačem, lupom, osvjetljenjem, pihaljkom, plamenikom), kompresor, sudoper, hladionik, ormar za odlaganje modela, ormar s pretincima za zube, pult za odlaganje aparata, termo-nož, paralelometar, artikulatork, precizna vaga, termalna posuda za vosak.
- (2) Ljevaonica ima: ljevač, peć za predgrijavanje, peć za žarenje, postolje i pištolj za lemljenje, aparat za hlađenje kiveta, aparat za mikrolemljenje, punkt-aparat, sudoper, napu, pult za aparat.
- (3) Gipsaonica i poliraonica imaju: silos za sadru, silos za uložnu masu, silos za kivete, vibrator, obrezač sadre, aparat za paralelno separiranje sadrenih bataljaka, vakumski mješač sadre, aparat za paralelno postavljanje kočica u odljev, aparat za izbijanje sadržaja iz kivete, aparat za pjeskarenje, aparat za elektrolitsko poliranje, aparat za poliranje, dvostruki sudoper s pultom, pult za aparate.
- (4) Za polimerizaciju treba imati: aparat za polimerizaciju faseta, kompresor, aparat za polimerizaciju proteza, aparat za ispiranje voska, hidrauličnu prešu, lonac pod tlakom, sudoper, napu, pultove za aparate.
- (5) Laboratorij osigurava sljedeće instrumente i alate: artikulatork, zubotehnički nasadnik, lopatica za sadru, gumi-miješalica, noževi, pincete, makaze, kliješta, stalak za brusne elemente, kivete, držač objekta za lemljenje, držač lema, lampica za špirit, set instrumenata za modeliranje akrilata, instrumenti za doziranje praha i tekućina, ramice za pilice, mjerac debljine metala, nasadnik za paralelno stavljanje kolčića u kalup, kalupi za modele gumene, posuda za odlaganje otisaka, posuda za kiseline, posudica za miješanje akrilata, staklena pločica za miješanje, staklena pločica s udubljenjem, naočale zaštitne, naočale tamne za lijevanje.

Član 56.

(Stručni kadar za zubotehnički laboratorij)

U zubotehničkom laboratoriju radi najmanje jedan zubni tehničar.

i) Djelatnost laboratorijske dijagnostike doma zdravlja

Član 57.

(Prostor za laboratorijsku dijagnostiku)

- (1) Za zdravstvenu zaštitu laboratorijske dijagnostike dom zdravlja osigurava sljedeće prostore:
 - prostoriju za prijem pacijenata i materijala,
 - radni laboratorijski analitički prostor,
 - prostor za izdavanje nalaza,
 - prostor za odlaganje infektivnog materijala,
 - prostoriju za pranje, sušenje i sterilizaciju posuda,
 - prostor za administrativne poslove, i sanitarni čvor.
- (2) Prostori su odgovarajuće površine, u skladu sa vrstom i obimom usluga koje se pružaju stanovništvu gravitacionog područja.

Član 58.

(Oprema za laboratorijsku dijagnostiku)

Medicinsko-biohemijski laboratorij osigurava sljedeću opremu:

- a) Obavezna opća oprema: laboratorijski namještaj, računar, telefon, sterilizator, autoklav, hladnjak, termostat, deionizator (demineralizator), analitička vaga, mikroskop, centrifuga, plastične posude za medicinski otpad, posuda za komunalni otpad. Ako je osigurano uklanjanje biološkog otpada i priprema deionizirane vode putem ugovornog

odnosa s odgovarajućom ustanovom, autoklav i deionizator nisu obavezni.

- b) Specifična oprema medicinsko-biohemijskog laboratorija: hematološki brojač (8 - 18 parametara), spektrofotometar (340 - 700 nm)-termostatiran, biohemijski analizator-selektivni (minimalno 100 analiza/sat), koagulometar (jednokanalni), analizator elektrolita (ako nije sastavni dio biohemijskog analizatora), analizator za pregled urina.
- c) U prostoru za prijem i uzimanje materijala: stolica za laboranta i stolica za pacijenta, ležaj za pacijenta i stalak za uzorke, plastična posuda za otpad.
- d) Prostor za pranje, sušenje i sterilizaciju posuda: sudoper, oprema za pranje, cijeđenje i sušenje posuda i pribora, ormar za čuvanje sredstava i pribora za čišćenje i pranje, polica za ostavljanje nečistog posuda i pribora, sterilizator, plastična posuda za otpad.

Član 59.

(Stručni kadar za laboratorijsku dijagnostiku)

Usluge laboratorijske dijagnostike pruža radni tim u sljedećem sastavu:

- specijalista medicinske biohemije i laboratorijske dijagnostike ili inženjer medicinske biohemije drugi ciklus visokog obrazovanja, odnosno integrirani dodiplomski studij (300 ECTS) ili inženjer medicinsko-laboratorijske dijagnostike drugi ciklus visokog obrazovanja,
- inženjer medicinsko laboratorijske dijagnostike sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili viši laboratorijski tehničar,
- laboratorijski tehničar SSS,
- pralja laboratorijskog posuda.

j) Djelatnost radiološke i ultrazvučne dijagnostike doma zdravlja

Član 60.

(Prostor za radiološku dijagnostiku)

- (1) Za djelatnost radiološke dijagnostike, pored prostora liječničke ordinacije, osigurava se i sljedeće:
 - a) prostorije za rendgen preglede,
 - b) prostorija za razvijanje filmova i
 - c) prostorija za pripremu pacijenta.
- (2) Prostorija za rendgen preglede i snimanja mora ispunjavati uvjete propisane Zakonom o radijacijskoj i nuklearnoj sigurnosti.

Član 61.

(Oprema za radiološku dijagnostiku)

- (1) Za djelatnost radiološke dijagnostike, pored opreme liječničke ordinacije, treba imati sljedeću opremu: rendgenski aparat za snimanje, trofazni sa 6 - 12 ispravljača jačine 750 - 1000 mA, te 125 - 150 kV, elektronski pojačivač slike i TV lanac ili druge dijagnostičke uređaje koji se koriste u rendgenologiji, stol za rendgenske preglede, opremu za tamnu komoru s uređajem za razvijanje i sušenje filma (ako je to nužno za rad), negatoskop, olovne i končane rukavice za pregled, olovne naočale i pregaču, filmski dozimetar i odgovarajuću olovnu zaštitu za pacijenta, te pribor za intravaskularno, peroralno i perrektalno davanje sredstava, kao i komplet za anti šok terapiju.
- (2) Za obavljanje poslova ultrazvučne dijagnostike potrebno je imati UZV aparat s odgovarajućim sondama, najmanje dvije sonde: lineranu i sektorsku i ležajem za pregled pacijenta.

Član 62.

(Stručni kadar za radiološku dijagnostiku)

Zdravstvenu zaštitu radiološke i ultrazvučne dijagnostike pruža najmanje: jedan specijalista kliničke radiologije, jedan inženjer medicinske radiologije sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili viši radiološki tehničar.

k) Djelatnost palijativne njege u domu zdravlja

Član 63.

(Prostor za palijativnu njegu)

Ukoliko dom zdravlja ima organiziranu palijativnu njegu dužan je osigurati:

- ordinaciju za palijativnu njegu,
- prostoriju za medicinsku sestru, odnosno sobu za pripremu pacijenta i medicinsku dokumentaciju,
- prostoriju za dnevni boravak,
- sanitarni čvor za osoblje i pacijente,
- prostoriju za prikupljanje medicinskog i drugog otpada.

Član 64.

(Ordinacija za palijativnu njegu)

Ordinacija za palijativnu njegu mora imati osnovnu opremu liječničke ordinacije.

Član 65.

(Oprema za terapiju boli)

Ukoliko dom zdravlja u okviru djelatnosti palijativne njege organizira i ordinaciju za terapiju boli, pored osnovne opreme liječničke ordinacije, mora imati dostupne i: prenosni EKG aparat s defibrilatorom i pisačem, puls oximetar, prenosni komplet za umjetnu respiraciju i održavanje prohodnosti dišnih puteva, maske i mijeh u različitim veličinama za artificijelnu ventilaciju, orofaringealne, nazofaringealne i endotrahealne tubuse u različitim veličinama, laringoskop s tri veličine špatula, otvarač za usta, Magilova kliješta, aspirator, kateter za jednokratnu upotrebu, bocu O₂ s dozatorom i raspršivačem, pribor za punkciju, pribor za lokalnu anesteziju, pribor za ispiranje želuca i hirurške rukavice.

Član 66.

(Stručni kadar za palijativnu njegu)

- U ordinaciji za palijativnu njegu rade: jedan doktor medicine educiran za rad u palijativnoj njezi i jedna medicinska sestra-tehničar educirana za rad u palijativnoj njezi.
- U ordinaciji za terapiju boli rade: jedan liječnik specijalista anesteziologije i reanimatologije ili liječnik odgovarajuće specijalnosti i jedna medicinska sestra-tehničar.
- U pružanju usluga palijativne njege sudjeluju i psiholog i/ili socijalni radnik s posebnim obrazovanjem za pristup umirućem pacijentu, te diplomirani/viši fizioterapeut.
- Dom zdravlja mora osigurati koordinatora za djelatnost palijativne njege za područje na kojem pruža zdravstvenu zaštitu.
- Koordinator iz stava (4) ovog člana je medicinska sestra-tehničar sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja, ili viša medicinska sestra-tehničar sa završenom edukacijom iz palijativne njege koja saraduje sa ustanovama za palijativnu njegu i ustanovama za njegu u kući pod nadzorom doktora medicine u palijativnoj njezi.
- Uz koordinatora za palijativnu njegu dom zdravlja organizira mobilni palijativni tim u sastavu: najmanje jedan doktor medicine specijalista sa posebnom edukacijom iz palijativne njege i jedna medicinska sestra-tehničar sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili viša medicinska sestra-tehničar s posebnom edukacijom iz palijativne njege.

l) Stacionarna djelatnost organizirana u domu zdravlja

Član 67.

(Prostor za stacionarnu djelatnost)

- Ukoliko dom zdravlja ima organiziranu stacionarnu djelatnost, dužan je osigurati:
 - najmanje dvije bolesničke sobe,
 - liječničku ordinaciju,
 - prostorije za pohranjivanje čistih/nečistih stvari,
 - prostorije za odlaganje medicinskog i drugog otpada,
 - prostorije za instrumente i rekvizite,
 - priručnu kuhinju,
 - sanitarne čvorove za pacijente i uposlenike, s tim što se mora osigurati kupaonica za pacijente s odgovarajućim brojem tuševa i najmanje jednom kadom za kupanje nepokretnih pacijenata,
 - prostoriju za odlaganje, pranje i dezinfekciju noćnih posuda.
- Za potrebe stacionara treba osigurati sjedeća i ležeća kolica za prevoz pacijenta, ormar za lijekove i sanitetski materijal, ormar za instrumente i frižider.
- Uz uvjete iz st. (1) i (2) ovog člana, za obavljanje djelatnosti palijativne njege u stacionaru doma zdravlja može se osigurati i bolesnička soba, koja ima najviše tri postelje, koje se mogu odijeliti paravanima i moraju biti opremljene sa antidekubitalnim madracima.

Član 68.

(Oprema za stacionarnu djelatnost)

Pored osnovne opreme liječničke ordinacije, treba osigurati i: defibrilator, monitor za EKG, TA i puls i oksimetar, stalke za infuziju, aparat za inhalacionu i oksigenoterapiju, aspirator vakuum električni i set za kardiopulmonalnu reanimaciju.

Član 69.

(Stručni kadar za stacionarnu djelatnost)

- Zdravstvene usluge stacionarne djelatnosti pruža: jedan doktor medicine odgovarajuće specijalnosti na 10 postelja, jedna medicinska sestra-tehničar na pet postelja za osmosatno radno vrijeme.
- Djelatnost palijativne njege u stacionaru doma zdravlja pružaju: dvije medicinske sestre-tehničari na osam bolesnika s posebnom edukacijom iz palijativne njege za osam sati radnog vremena; na raspolaganju: jedan doktor medicine specijalista s posebnom edukacijom iz palijativne njege, jedan fizioterapeut s posebnom edukacijom iz palijativne njege, socijalni radnik s posebnom edukacijom za pristup bolesniku na palijativnoj njezi, doktor medicine specijalista psihijatrije ili psiholog s posebnom edukacijom za pristup bolesniku na palijativnoj njezi, okupacioni terapeut s posebnom edukacijom za pristup bolesniku na palijativnoj njezi.

m) Djelatnost sanitetskog prevoza u domu zdravlja

Član 70.

(Sanitetski transport)

Dom zdravlja dužan je osigurati sanitetski transport pacijenata, i to:

- hitan medicinski transport - pacijentu je neophodan medicinski tretman ili pratnja zdravstvenog radnika u toku transporta;
- medicinski transport koji nije hitan - prevoz pacijenta u drugu zdravstvenu ustanovu ili kući, ukoliko bi transport javnim prevoznim sredstvom ili ličnim vozilom naštetio zdravlju pacijenta.

Član 71.

(Hitni medicinski transport)

Vozila i timovi za hitan medicinski transport moraju udovoljavati uvjetima propisanim posebnim propisom koji regulira ovu oblast.

Član 72.

(Medicinski transport koji nije hitan)

- (1) Za medicinski transport koji nije hitan treba osigurati ambulantno vozilo koje udovoljava tehničkim uvjetima propisanim pozitivnim propisima i standardima EU i sa najmanje sljedećom opremom:
 - a) glavna nosila samoutovarnog tipa i dodatna složiva nosila,
 - b) boca sa kisikom za oksigenoterapiju,
 - c) stolica sa sigurnosnim pojasom,
 - d) obavezni sanitetski materijal,
 - e) pokrivači i plathe.
- (2) Tim za medicinski transport koji nije hitan: medicinska sestra-tehničar i vozač, koji imaju završenu edukaciju iz hitne medicinske pomoći, a koja se dokazuje uvjerenjem izdatim u skladu sa Pravilnikom o uvjetima, organizaciji i načinu rada hitne medicinske pomoći ("Službene novine Federacije BiH", br. 98/13, 82/14, 51/17 i 22/19).

n) Prostorija za izolaciju u domu zdravlja

Član 73.

(Prostorija za izolaciju)

Prostorija za izolaciju opremljena je ležajem sa plastičnom presvlakom za preglede pacijenata, stolom za instrumente i lijekove, stalak za infuziju, posudama za dezinficijense, plastičnom posudom za odlaganje infektivnog otpada, kantom za odlaganje komunalnog otpada, posudom za odlaganje injekcionih igala.

o) Prostorija za depoziciju umrlog u domu zdravlja

Član 74.

(Prostorija za depoziciju umrlog)

- (1) Prostorija za depoziciju umrlog treba biti odgovarajuće površine, sa stolom za umrlog.
- (2) Vrata, zidovi i podovi u prostoriji, kao i sto za umrlog moraju biti izvedeni na način da se mogu brzo i lako čistiti, održavati i dezinficirati.

p) Prostorije za djelatnost zdravstvenih saradnika

Član 75.

(Prostorije za djelatnost zdravstvenih saradnika)

Dom zdravlja osigurava i posebne prostorije-kabinete za rad psihologa, logopeda i surdoaudiologa, te prostoriju za socijalnog radnika s odgovarajućom opremom, ovisno od vrste i broja usluga koje se pružaju stanovništvu gravitacionog područja.

r) Centar za psihofizičke i govorne poteškoće djece i adolescenata u dobi 6-18 godina

Član 76.

(Centar za psihofizičke i govorne poteškoće djece i adolescenata u dobi 6-18 godina)

- (1) Ukoliko dom zdravlja ima organizovan centar za psihofizičke i govorne poteškoće djece i adolescenata u dobi 6-18 godina dužan je osigurati i posebne prostorije za rad prema sastavu tima i obimu posla, s odgovarajućom opremom, a ovisno od vrste i broja usluga koje se pružaju stanovništvu gravitacionog područja.
- (2) Tim za pružanje usluga u centru iz stava (1) ovog člana čine: subspecijalista dječije i adolescentne psihijatrije, logoped sa završenim drugim ciklusom visokog obrazovanja, psiholog sa drugim ciklusom visokog obrazovanja sa posebnom edukacijom iz oblasti dječije i adolescentne

psihijatrije, socijalni radnik sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja, medicinska sestra-tehničar SSS, okupacioni terapeut sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili VŠS, odnosno medicinska sestra-tehničar sa završenom edukacijom iz okupacione terapije u mentalnom zdravlju.

Odjeljak B. Ustanova za palijativnu njegu

Član 77.

(Ustanova za palijativnu njegu)

- (1) Ustanova za palijativnu njegu je socijalno zdravstvena ustanova koja ima ambulantu za palijativnu njegu i ambulantu za terapiju boli.
- (2) Ustanova iz stava (1) ovog člana može imati i posteljne kapacitete.

Član 78.

(Uvjeti prostora za ustanovu za palijativnu njegu)

- (1) Za osnivanje i rad ustanova za palijativnu njegu mora ispunjavati sanitarno-tehničke i higijenske uvjete iz čl. 2.-17. ovog pravilnika.
- (2) Pored uvjeta iz stava (1) ovog člana ustanova za palijativnu njegu mora osigurati i sljedeće prostore:
 - a) ambulantu za palijativnu njegu,
 - b) ambulantu za terapiju boli,
 - c) prostoriju/e za fizikalnu terapiju,
 - d) prostoriju za dnevni boravak,
 - e) prostoriju za psihologa, odnosno socijalnog radnika,
 - f) prostor za prikupljanje medicinskog i drugog otpada,
 - g) sanitarni čvor za osoblje,
 - h) sanitarni čvor za pacijente.

Član 79.

(Ambulanta za palijativnu njegu)

Ambulanta za palijativnu njegu mora imati osnovnu opremu liječničke ordinacije u skladu sa članom 26. ovog pravilnika.

Član 80.

(Ambulanta za terapiju boli)

Ambulanta za terapiju boli, uz opremu iz člana 79. ovog pravilnika, treba imati i: prenosni EKG aparat s defibrilatorom i pisačem, puls oximetar, prenosni komplet za umjetnu respiraciju i održavanje prohodnosti dišnih putova, maske i mijeh u različitim veličinama za artificijelnu ventilaciju, orofaringealne, nazofaringealne i endotrahealne tubuse u različitim veličinama, laringoskop s tri veličine špatula, otvarač za usta, Magilova kliješta, aspirator, kateter za jednokratnu upotrebu, bocu O₂ s dozatorom i raspršivačem, pribor za punkciju, pribor za lokalnu anesteziju, pribor za ispiranje želuca i hirurške rukavice.

Član 81.

(Oprema za fizikalnu terapiju u ustanovi)

Za fizikalnu terapiju u ustanovi za palijativnu njegu treba osigurati opremu za kineziterapiju, elektroterapiju, magneto-terapiju i termoterapiju, terapijski ultrazvuk, pribor za mjerenje (dinamometar, metar, uglomjer), te didaktičku opremu za radnu terapiju.

Član 82.

(Oprema za fizikalnu terapiju u kući)

Za fizikalnu terapiju u kući ustanova za palijativnu njegu mora imati prenosivi pribor za kineziterapiju, prenosivi aparat i pribor za elektroterapiju, magnetoterapiju i termoterapiju, terapijski ultrazvuk, pribor za mjerenje (dinamometar, metar, uglomjer).

Član 83.

(Hidroterapija)

Ukoliko ustanova za palijativnu njegu pruža usluge i hidroterapije, potrebna je posebna prostorija s odgovarajućim

instalacijama tople i hladne vode, površine najmanje 20 m², s najmanje jednom kadom za teže pokretne pacijente.

Član 84.

(Stručni kadar u ustanovi za palijativnu njegu)

- (1) Za osnivanje i obavljanje djelatnosti ustanove za palijativnu njegu treba osigurati interdisciplinarni tim za pružanje usluga palijativne njege, odnosno minimalno sljedeći kadar:
 - a) u ambulanti za palijativnu njegu: jedan doktor medicine educiran za rad u palijativnoj njezi, i jedna medicinska sestra-tehničar educirana za rad u palijativnoj njezi,
 - b) u ambulanti za terapiju boli: jedan liječnik specijalist anesteziologije i reanimatologije ili druge odgovarajuće specijalnosti educiran za terapiju boli, jedna medicinska sestra-tehničar educirana za rad u terapiju boli,
 - c) jedan psiholog ili socijalni radnik s posebnim obrazovanjem za pristup umirućem pacijentu,
 - d) dva fizioterapeuta sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili viša fizioterapeuta, od kojih jedan za kućne posjete i
 - e) jedan okupacioni terapeut.
- (2) Ustanova za palijativnu njegu organizira mobilni palijativni tim u sastavu:

najmanje jedan doktor medicine specijalista sa posebnom edukacijom iz palijativne njege i jedna medicinska sestra-tehničar sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili viša medicinska sestra-tehničar s posebnom edukacijom iz palijativne njege.

Član 85.

(Posteljni kapaciteti ustanove za palijativnu njegu)

- (1) Ukoliko ustanova za palijativnu njegu ima i posteljne kapacitete mora osigurati i:
 - a) bolesničke sobe,
 - b) prostorije za pohranjivanje čistih/nečistih stvari,
 - c) prostorije za odlaganje medicinskog i drugog otpada,
 - d) prostorije za instrumente i rekvizite,
 - e) priručnu kuhinju,
 - f) sanitarne čvorove za pacijente i uposlenike, s tim što se mora osigurati kupaonica za pacijente s odgovarajućim brojem tuševa i najmanje jednom kadom za kupanje nepokretnih pacijenata,
 - g) prostoriju za odlaganje, pranje i dezinfekciju noćnih posuda,
 - h) prostorija za depoziciju leša.
- (2) Za potrebe stacionara treba osigurati sjedeća i ležeća kolica za prevoz pacijenta, ormar za lijekove i sanitetski materijal, ormar za instrumente, frižider.

Član 86.

(Bolesničke sobe)

- (1) Bolesničke sobe imaju najviše tri postelje, koje se mogu odijeliti paravanima i moraju biti opremljene sa antidekubitalnim madracima pri čemu je potrebno osigurati jedan kompresijski antidekubitalni madrac na svaka tri antidekubitalna madraca. Sobe moraju imati ležaj ili naslonjač za rasklapanje ili naslonjač i podložak za noge, za noćni smještaj pacijentove porodice.
- (2) U bolesničkim sobama je potrebno osigurati stalke za infuziju, opremu za monitoring pacijenata, opremu za oksigenoterapiju.

Član 87.

(Stručni kadar ukoliko ustanova za palijativnu njegu ima i posteljne kapacitete)

Ukoliko ustanova za palijativnu njegu ima i posteljne kapacitete treba osigurati sljedeći kadar: jedan doktor medicine

specijalista sa posebnom edukacijom iz palijativne njege na 10 bolesnika za osam sati radnog vremena, dvije medicinske sestre-tehničari sa posebnom edukacijom iz palijativne njege na osam bolesnika (od čega 15% sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili viša medicinska sestra-tehničar) za osam sati radnog vremena, jedan fizioterapeut sa završenim prvim stepenom visokog obrazovanja ili viši fizioterapeut na 20 bolesnika. Socijalni radnik sa posebnom edukacijom za pristup bolesniku na palijativnoj njezi, doktor medicine specijalista psihijatrije ili psiholog sa posebnom edukacijom za pristup bolesniku na palijativnoj njezi, okupacioni terapeut sa posebnom edukacijom za pristup bolesniku na palijativnoj njezi na raspolaganju.

POGLAVLJE IV. UVJETI U POGLEDU PROSTORA, OPREME I KADRA SEKUNDARNE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE

Član 88.

(Sekundarna zdravstvena zaštita)

- (1) Zdravstvena djelatnost na sekundarnom nivou zdravstvene zaštite obuhvata specijalističko-konsultativnu i bolničku zdravstvenu djelatnost.
- (2) Specijalističko-konsultativna zdravstvena djelatnost na sekundarnom nivou zdravstvene zaštite predstavlja dio zdravstvene djelatnosti koja, kroz pružanje vanbolničkih usluga, osigurava potporu primarnoj i bolničkoj zdravstvenoj djelatnosti, a s ciljem povećanja stepena rješavanja zdravstvenih problema pacijenata i racionalnijeg korištenja resursa u zdravstvu.
- (3) Bolnička zdravstvena djelatnost obuhvata dijagnosticiranje, liječenje i medicinsku rehabilitaciju, zdravstvenu njegu, boravak i prehranu pacijenata u bolnicama.

Odjeljak A. Poliklinika

Pododjeljak A.1.

Opći uvjeti za polikliniku

Član 89.

(Opći uvjeti za polikliniku)

- (1) Poliklinika se osniva kao samostalna zdravstvena ustanova ili kao dio bolnice.
- (2) U poliklinici se obavlja specijalističko-konsultativna zdravstvena zaštita, dijagnostika i medicinska rehabilitacija, osim bolničkog liječenja.
- (3) U stomatološkoj poliklinici se obavlja specijalističko-konsultativna stomatološka zaštita u skladu sa Zakonom o stomatološkoj djelatnosti ("Službene novine Federacije BiH", broj 37/12 - u daljnjem tekstu: Zakon o stomatološkoj djelatnosti).
- (4) Kada se poliklinika iz st. (2) i (3) ovog člana (u daljnjem tekstu: poliklinika) osniva kao samostalna zdravstvena ustanova, djelatnost se obavlja najmanje u dvije ordinacije različitih ili istih specijalističkih ili subspecijalističkih djelatnosti, odnosno u jednoj ordinaciji specijalističke, odnosno subspecijalističke djelatnosti i laboratoriju.
- (5) Izuzetno, ukoliko poliklinika nije registrirana za obavljanje laboratorijske djelatnosti/dijagnostike, može organizirati priručni laboratorij za vlastite potrebe, koji mora imati odgovarajući prostor i opremu spram obima i vrste nužnih laboratorijskih pretraga koje obavlja.
- (6) Uvjeti prostora, opreme i kadra propisani ovim pravilnikom odnose se na polikliniku, bez obzira na način organiziranja.
- (7) Specijalistička ordinacija u kojoj se obavljaju minimalni invazivni i nehirurški zahvati primjene hijaluronskih punila i botulinom toksina tipa A mora imati doktora medicine specijalistu plastične, estetske i rekonstruktivne hirurgije ili maksilofacijalne hirurgije ili oftalmologije ili dermatovenerologije ili subspecijalizaciju plastične hirurgije koji su

kompetencije za navedene zahvate stekli u okviru specijalističkog ili subspecijalističkog usavršavanja.

- (8) Uvjeti prostora, opreme i kadra propisani za stomatološku polikliniku, kao i ordinacije i laboratorije u stomatološkoj poliklinici, shodno se primjenjuje i na stomatološke klinike stomatoloških fakulteta u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija), koje obavljaju stomatološku zaštitu u skladu sa Zakonom o stomatološkoj djelatnosti.

Član 90.

(Prostor poliklinike)

- (1) Svaka poliklinika mora imati minimalno odgovarajući broj specijalističko-konsultativnih ordinacija/ambulantni iz člana 19. st. (4) i (5) ovog pravilnika, u skladu sa registriranom djelatnosti.
- (2) Na ordinacije iz stava (1) ovog člana shodno se primjenjuju odredbe čl. 25, 26, 50. i 51. ovog pravilnika u smislu minimalnih uvjeta prostora i opreme.

Član 91.

(Ostali prostori poliklinike)

Pored osnovnog prostora iz člana 90. ovog pravilnika, poliklinika ima i:

- prostoriju/prostor za medicinsku dokumentaciju,
- prostorije za čisto i nečisto rublje,
- prostoriju za priručno skladište potrošnog materijala,
- prostoriju za smještaj lijekova i medicinskih sredstava,
- garderobu za osoblje,
- čajnu kuhinju,
- čekaoalice,
- sanitarne čvorove za pacijente i osoblje.

Član 92.

(Posebni prostori poliklinike)

Ukoliko poliklinika obavlja:

- laboratorijsku i radiološku dijagnostiku - u smislu prostora i opreme shodno se primjenjuju odredbe ovog pravilnika o obavljanju laboratorijske i radiološke dijagnostike u domu zdravlja;
- endoskopske zahvate - mora imati i prostoriju za endoskopiju;
- djelatnost pedijatrije, odnosno infektologije - potrebno je osigurati i prostoriju za izolaciju;
- male hirurške zahvate u lokalnoj anesteziji - potrebno je osigurati i zaseban prostor.

Član 93.

(Specijalističko-konsultativne ordinacije)

- (1) Specijalističko-konsultativne ordinacije mogu biti polivalentne, te se u istoj ordinaciji može obavljati rad dvije ili više specijalnosti (svaka od njih posebno u određeno vrijeme unutar dnevnog radnog vremena) pod uvjetom da su u sklopu ordinacije osigurane i specifične prostorije i oprema potrebne za rad svake od pojedinih specijalnosti.
- (2) Izuzetno od stava (1) ovog člana ordinacija infektologije, ginekologije i akušerstva, kao i pedijatrije moraju imati svaka za sebe posebnu polikliničko-konsultativnu ordinaciju i posebnu čekaonicu.

Pododjeljak A.2.

Specijalističko-konsultativne ordinacije

Član 94.

(Posebni uvjeti za specijalističko-konsultativne ordinacije)

Pored osnovnog prostora i osnovne opreme liječničke ordinacije, specijalističko-konsultativne ordinacije pojedinih specijalističkih djelatnosti ispunjavaju i posebne uvjete saglasno ovom pravilniku.

Član 95.

(Ordinacija interne medicine)

- (1) Ordinacija interne medicine osigurava sljedeću opremu: ležaj, EKG aparat, negatoskop, uro-katetere za jednokratnu upotrebu različitih promjera, irigator, pribor za ispiranje želuca, komprese, pribor za uzimanje materijala za različite pretrage, defibrilator, aspirator, ambu balon s maskama, aparat za kisik s opremom, stalak za infuzije,
- (2) Radni tim: jedan specijalista interne medicine i jedna medicinska sestra-tehničar.

Član 96.

(Ordinacija pedijatrije)

Ordinacija pedijatrije mora ispunjavati uvjete prostora, opreme i kadra utvrđene ovim pravilnikom za djelatnost zdravstvene zaštite djece u domu zdravlja.

Član 97.

(Ordinacija ginekologije)

- (1) Ordinacija ginekologije mora ispunjavati uvjete utvrđene ovim pravilnikom za zdravstvenu zaštitu žena u domu zdravlja.
- (2) Radni tim: jedan specijalist ginekologije i akušerstva i jedna medicinska sestra-tehničar.

Član 98.

(Ordinacija infektologije)

- (1) Ordinacija infektologije osigurava sljedeću opremu: uro-katetere za jednokratnu upotrebu različitih promjera, irigator, pribor za ispiranje želuca, komprese, te pribor za uzimanje materijala za hematološke, bakteriološke, parazitološke, citološke i druge pretrage.
- (2) Radni tim: jedan specijalist infektolog i jedna medicinska sestra-tehničar.

Član 99.

(Ordinacija hirurģije)

- (1) Ordinacija hirurģije osigurava sljedeću opremu: sto za manje intervencije, dvostepenik, lampa pokretna, rektoskop, sonde, katetere, negatoskop, hirurģske i anatomske pincete, skalpele, hirurģske makaze, hirurģske igle i konac, iglodržač, pribor za obavljanje malih hirurģskih zahvata samo u lokalnoj anesteziji, pribor za torakalnu punkciju i drenažu, pribor za punkciju i lokalnu blokadu, pribor za lokalnu anesteziju, aspirator, hvataljku za jezik, stalak za infuzije, kisik u boci, ambu balon s maskama, orofaringealni tubusi, setovi za infuzije, pribor za uzimanje materijala za citološke pretrage, kompresivni zavoj i sredstva za imobilizaciju, zavojni materijal, suhi sterilizator, sterilne hirurģske rukavice i termokauter.
- (2) Radni tim: jedan specijalist hirurģ i jedna medicinska sestra-tehničar.

Član 100.

(Ordinacija urologije)

- (1) Ordinacija urologije osigurava sljedeću opremu: cistoskop sa sopstvenim izvorom svjetla, uretroskop, urokatetere za jednokratnu upotrebu raznih promjera, pribor za punkciju mokraćnog mjehura, kliješta, sondu, dilatatore, pribor za uzimanje materijala za medicinsko-biohemijske, mikrobiološke i citološke pretrage, iglodržač, kisik u boci, ambu balon s maskama, orofaringealni tubusi, hirurģske igle i konac, hirurģske makaze, skalpele, hirurģske rukavice, irigator, rektoskop, vaginalne spekulje, negatoskop.
- (2) Radni tim: jedan specijalist urolog i najmanje jedna medicinska sestra-tehničar.

Član 101.

(Ordinacija ortopedije)

- (1) Ordinacija ortopedije osigurava sljedeću opremu: pribor za lokalnu anesteziju, negatoskop, hirurške i anatomske pincete, skalpele, hirurške makaze, hirurške igle i konac, iglodržać, hirurške rukavice, pribor za obavljanje malih hirurško-ortopedskih zahvata samo u lokalnoj anesteziji, pribor za ortopedska mjerenja, pribor za punkciju i lokalnu blokadu, kisik u boci, ambu balon s maskama, orofaringealni tubusi, pribor za uzimanje materijala za citološke pretrage, udlage raznih veličina, pribor za gipsanje i skidanje gipsa.
- (2) Radni tim: jedan specijalist ortoped i najmanje jedna medicinska sestra-tehničar.

Član 102.

(Ordinacija otorinolaringologije)

- (1) Ordinacija otorinolaringologije osigurava sljedeću opremu: sto radni specijalni za ORL, laringoskop, inhalator, hvataljku za jezik, spekulum za nos i uho, otoskop, ogledalo za grkljan, čeonu ogledalo, povećalo, štrcaljku za ispiranje uha, pribor za vađenje stranih tijela iz nosa i uha, lancete za paracentezu, hirurške makaze i pincete, skalpel, aspirator, instrumentarij za uzimanje materijala za biopsiju, pribor za uzimanje brisa nosa, uha, ždrijela, test-audiometar, set bočicu za ispitivanje sposobnosti osjeta mirisa, te muzičke viljuške za ispitivanje vibracije, sterilne hirurške rukavice i suhi sterilizator, kisik u boci, ambu balon s maskama, orofaringealni tubusi, mikroskop za ORL pregled.
- (2) Radni tim: jedan specijalist otorinolaringolog i jedna medicinska sestra-tehničar.
- (3) Ukoliko se u okviru ORL ordinacije obavljaju audiometrijska, vestibulometrijska i timpanometrijska ispitivanja, potreban je poseban prostor, a radni tim se povećava sa još jednom medicinskom sestrom-tehničarom educiranom za ove pretrage.

Član 103.

(Ordinacija maksilofacijalne)

- (1) Ordinacija maksilofacijalne hirurgije osigurava sljedeću opremu: hirurške i anatomske pincete, hirurške makaze, skalpeli, hirurške igle i iglodržaći, set za obavljanje malih hirurških zahvata, pribor za punkciju i lokalnu blokadu, pribor za lokalnu anesteziju, kliješta za kost, termokauter, hirurške rukavice, suhi sterilizator, zavojni materijal, kompresivni zavoj, sredstva za imobilizaciju i aspirator.
- (2) Radni tim: jedan specijalista maksilofacijalni hirurg i jedna medicinska sestra-tehničar.

Član 104.

(Ordinacija oftalmologije)

- (1) Ordinacija oftalmologije osigurava sljedeću opremu: tablice za ispitivanje oštine vida i boja, probni set korekcionih stakalaca, oftalmoskop, skijaskop, tonometar po Schiotzu ili nonkontakt tonometar, Goldmanov tonometar, biomikroskop, keratorefraktometar, fokometar, keratometar, zamračeni prostor za pregled očne pozadine, egzoftalmometar (po Hertelu), instrumentarij, sterilizator, lupa, staklene štapiće za oči, pribor za male okulističke zahvate samo u lokalnoj anesteziji, komprese, sterilne hirurške rukavice, te po mogućnosti: ultrazvučni aparat, kompjuterizirani perimetar, OCT, fundus kamera.
- (2) Radni tim: jedan specijalist oftalmolog i jedna medicinska sestra-tehničar.

Član 105.

(Ordinacija neurologije)

- (1) Ordinacija neurologije osigurava sljedeću opremu: muzičku viljušku za ispitivanje osjeta vibracije, povećalo, perkusijski čekić, zaporni sat, pribor za lumbalnu punkciju, pribor za lokalnu anesteziju i pribor za uzimanje materijala za medicinsko-biohemijske, mikrobiološke i citološke pretrage.
- (2) Radni tim: jedan specijalist neurolog (neuropsihijatar) i jedna medicinska sestra-tehničar.

Član 106.

(Ordinacija psihijatrije)

- (1) Ordinacija psihijatrije osigurava osnovnu opremu liječničke ordinacije.
- (2) Radni tim: jedan specijalist neuropsihijatar/psihijatar i jedna medicinska sestra-tehničar.

Član 107.

(Ordinacija dermatovenerologije)

- (1) Ordinacija dermatovenerologije osigurava sljedeću opremu: mikroskop, termokauter, kohleju, igle za punkciju, epilacijske pincete, savijene i ravne škare, skalpele, lancete, povećalo, pribor za uzimanje materijala za medicinsko-biohemijske, mikrobiološke i citološke pretrage, hirurške rukavice i suhi sterilizator, najmanje ručni dermatoskop.
- (2) Radni tim: jedan specijalist dermatovenerolog i jedna medicinska sestra-tehničar.

Član 108.

(Ordinacija pulmologije/pneumoftizologije)

- (1) Ordinacija pulmologije/pneumoftizologije osigurava opremu utvrđenu ovim pravilnikom za djelatnost zdravstvene zaštite kod specifičnih i nespecifičnih plućnih oboljenja u domu zdravlja.
- (2) Pored opreme iz stava (1) ovog člana treba biti dostupna i oprema za radiološku i bronhološku obradu.
- (3) Radni tim: jedan specijalista pulmolog/pneumoftizolog i dvije medicinske sestre-tehničari.

Član 109.

(Ordinacija anesteziologije i reanimatologije)

- (1) Ordinacija anesteziologije i reanimatologije osigurava sljedeću opremu: prenosni EKG aparat s defibrilatorom i pisačem, puls oximetar, prenosni komplet za umjetnu respiraciju i održavanje prohodnosti dišnih puteva, maske i mijeh u različitim veličinama za artifičijelnu ventilaciju, orofaringealne, nazofaringealne i endotrahealne tubuse u različitim veličinama, laringoskop s tri veličine špatula, otvarač za usta, Magilova kliješta, aspirator, kateter za jednokratnu uporabu, bocu O₂ s dozatorom i raspršivačem, pribor za punkciju, pribor za lokalnu anesteziju, pribor za ispiranje želuca, i hirurške rukavice.
- (2) Radni tim: jedan liječnik specijalist anesteziolog i reanimatolog i jedna medicinska sestra-tehničar.

Član 110.

(Ordinacija fizikalne medicine i rehabilitacije)

- (1) Ordinacija fizikalne medicine i rehabilitacije osigurava opremu: pribor za punkciju i lokalne blokade, negatoskop, pribor za fizijatrijsku dijagnostiku (čekić, metar, uglomjer, dinamometar, libela, visak), vaga za mjerenje tjelesne mase sa visinomjerom.
- (2) Radni tim: jedan specijalist fizikalne medicine i jedna medicinska sestra-tehničar.

Član 111.

(Ordinacija specijaliste medicine rada)

- (1) Ordinacija specijaliste medicine rada osigurava opremu utvrđenu ovim pravilnikom za djelatnost specifične zdravstvene zaštite radnika u domu zdravlja.

- (2) Radni tim: jedan specijalista medicine rada/specijalista medicine rada i sportske medicine i jedna medicinska sestra-tehničar.

Član 112.

(Ordinacija doktora opće-porodične stomatologije)

- (1) Ordinacija doktora opće-porodične stomatologije osigurava opremu utvrđenu ovim pravilnikom za stomatološku ordinaciju u domu zdravlja.
- (2) Radni tim: jedan specijalista opće-porodične stomatologije i jedna stomatološka sestra-tehničar.

Član 113.

(Ordinacija specijaliste oralne medicine i parodontologije)

- (1) Ordinacija specijaliste oralne medicine i parodontologije treba imati: ultrazvučni aparat za skidanje naslaga, minimalni hirurški komplet, strugače za kosti, komplet instrumenata za parodontologiju, škare za gingivu (ravne i savijene), instrumenti za supragingivalni kamenac, termokauter, ispitivač vitaliteta, model za demonstraciju oralne higijene.
- (2) Radni tim: jedan specijalista oralne medicine i parodontologije/specijalista bolesti usta i parodontologije i jedna stomatološka sestra-tehničar.

Član 114.

(Ordinacija specijaliste preventivne i dječje stomatologije)

- (1) U ordinaciji specijaliste preventivne i dječje stomatologije treba imati: metalni prsten, otvarač za usta, dječja kliješta i opremu za projekciju edukativnih sadržaja.
- (2) Radni tim: jedan specijalista preventivne i dječje stomatologije i jedna stomatološka sestra-tehničar.

Član 115.

(Ordinacija specijaliste oralne hirurgije)

- (1) U ordinaciji specijaliste oralne hirurgije treba imati: operacioni sto ili operacionu fiziološku stolicu, aspirator, oksigenator, operacioni reflektor, termokauter, negatoskop, kliješta za kost, minimalni hirurški komplet, UV-lampa, ekarter, raspatorij, anatomske pincete, hirurške makaze, peane, skalpele, igle, iglodržače, bubrežnjake, veliki doboš za gasu, navlake za nasadnik, hiruršku odjeću i komprese.
- (2) Radni tim: jedan specijalista oralne hirurgije i jedna stomatološka sestra-tehničar.

Član 116.

(Ordinacija specijaliste dentalne patologije i endodoncije)

- (1) U ordinaciji specijaliste dentalne patologije i endodoncije treba imati: endoboks sa više endodontskih instrumenata, set za koferdam, apex lokator, temokauter, ispitivač vitaliteta.
- (2) Radni tim: jedan specijalista dentalne patologije i endodoncije/specijalista bolesti zuba i endodoncije i jedna stomatološka sestra-tehničar.

Član 117.

(Ordinacija specijaliste stomatološke protetike)

- (1) U ordinaciji specijaliste stomatološke protetike treba imati: više raznih kašika za otiske, kliješta za protetiku, brusno kamenje, borere i frezere (raznih oblika i veličina), posudu za dezinfekciju otisaka.
- (2) Radni tim: jedan specijalista stomatološke protetike i jedna stomatološka sestra-tehničar.

Član 118.

(Ordinacija specijaliste ortodonta)

- (1) U ordinaciji specijaliste ortodonta treba imati: odgovarajući ormar za modeloteku, digitalni fotografski aparat, komplet kašika za otiske (veće i manje), kliješta za mobilnu ortodonciju, kliješta za fiksnu ortodonciju, nosač bravica i bežičnu helio lampu.

- (2) Radni tim: jedan specijalista ortodont i jedna stomatološka sestra-tehničar.

Pododjeljak A.3.

Laboratorijska djelatnost/dijagnostika

Član 119.

(Ortodonsko-tehnički laboratorij)

- (1) Za djelatnost ortodonsko-tehničkog laboratorija osigurava se sljedeća oprema: zubotehnički radni sto (s mikromotorom, usisivačem, lupom, osvjetljenjem, puhaljkom, plamenikom), kompresor, sudoper, ormar za odlaganje modela, pult za odlaganje aparata, silos za gips, vibrator, obrezivač gipsa, vakumski mješač gipsa, aparat za poliranje, kompresor, napa, aparat za ispiranje voska.
- (2) Laboratorij treba imati instrumente i alate: zubotehnički nasadnik, lopaticu za gips, gumi-miješalicu, noževе, pincete, makaze, kliješta, stalak za brusne elemente, lampicu za špirit, kalupe za modele gumene, posudu za odlaganje otisaka, posudicu za miješanje akrilata, staklenu pločicu za miješanje, staklenu pločicu s udubljenjem, naočale zaštitne.
- (3) Ortodonsko-tehnički laboratorij treba da ima poliklav aparat, kompresor, kliješta za ortodonsku tehniku.
- (4) Ortodonsko-tehnički laboratorij osigurava najmanje jedan zubni tehničar sa završenom edukacijom iz ortodoncije.

Član 120.

(Medicinsko-biohemijski laboratorij)

- (1) Medicinsko-biohemijski laboratorij mora osigurati uvjete prostora i opreme utvrđene ovim pravilnikom za medicinsko-biohemijski laboratorij u domu zdravlja.
- (2) Usluge medicinsko-biohemijske dijagnostike u poliklinici pruža radni tim u sastavu najmanje:
- specijalista medicinske biohemije i laboratorijske dijagnostike ili inženjer medicinske biokemije sa završenim drugim ciklusom visokog obrazovanja, odnosno integriranim dodiplomskim studijem (300 ECTS) ili inženjer medicinsko-laboratorijske dijagnostike sa završenim drugim ciklusom visokog obrazovanja,
 - inženjer medicinsko-laboratorijske dijagnostike sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili viši laboratorijski tehničar,
 - laboratorijski tehničar SSS,
 - pralja laboratorijskog posuda.

Član 121.

(Mikrobiološki laboratorij)

- (1) Mikrobiološki laboratorij osigurava sljedeći prostor:
- čekaonicu,
 - prostoriju za uzimanje uzoraka,
 - laboratorijski prostor za obradu uzoraka s izolacijom uzročnika iz sigurnosne grupe II (bez *M.tbc.* i *Legionella*),
 - ako laboratorij radi dijagnostiku metodama molekularne biologije, tada su potrebne još najmanje tri zasebne prostorije, po 3 do 4 m² (jedna prostorija za pripremu reagensa, druga prostorija za amplifikaciju, treća prostorija za detekciju amplifikata), ili veća prostorija sa dvije komore za sterilan rad,
 - ako laboratorij radi serološke pretrage potrebno je osigurati odgovarajući prostor i opremu,
 - prostoriju za dekontaminaciju, sterilizaciju i pranje posuda,
 - prostoriju za pripremu podloga i reagensa ili priručno skladište za gotove podloge i nezapaljive reagente,
 - sanitarni čvor za osoblje i pacijente, odvojeno po spolovima.

- (2) Mikrobiološki laboratorij osigurava sljedeću opremu: sitni pribor za osnovne mikrobiološke pretrage - standardna oprema za mikrobiološku obradu (pribor i podloge); hladnjak +4°C, ledenica -20°C, termostat (+37)-(+44°C), sterilizator za suhu sterilizaciju, autoklav za zarazni materijal i podloge, binokularni mikroskop s imerzijom, suhim sistemom i rasvjetom, stolna laboratorijska centrifuga, analitička i obična vaga, lonci za anaerobni uzgoj bakterija ili anaerobni termostat, UV lampa, oprema za serologiju, vodena kupelj, pH metar, denzitometar, komoru biosigurnosnog nivoa II, laboratorijski stolci i namještaj.
- (3) Mikrobiološki laboratorij mora osigurati i računar sa pisačem.
- (4) Mikrobiološki laboratorij osigurava radni tim u sastavu: jedan specijalista kliničke mikrobiologije, jedan inženjer medicinsko-laboratorijske dijagnostike sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja, jedan laboratorijski tehničar srednje stručne spreme i jedna pralja laboratorijskog posuđa.

Član 122.
(Citološki laboratorij)

- (1) Citološki laboratorij osigurava sljedeći prostor:
- čekaonicu,
 - prostoriju za prijem materijala,
 - prostor za pripremu, uzorkovanje i obradu uzoraka,
 - prostor za histohemijsko i imunohistohemijsko bojenje uzoraka,
 - prostoriju za odlaganje citoloških preparata i pisanih nalaza,
 - sobu za rad citoskrinera,
 - priručno skladište za lako zapaljivi materijal,
 - sanitarni čvor za osoblje i pacijente.
- (2) Citološki laboratorij osigurava sljedeću opremu: uređaj za aktivnu ventilaciju, pribor i reagense za bojenje, centrifugu, digestor, binokularni mikroskop, predmetna i pokrovna stakla, čaše za urin, Petrijeve zdjelice i drugo laboratorijsko posuđe prema potrebi, laboratorijski sat, hladnjak, metalni ormar za lakozapaljive tekućine, ormar za arhiviranje nalaza i kartoteku, računar sa pisačem, ormar za arhiviranje preparata, sto za punkcije, stolić za držanje pribora za punkciju sa:
- priborom za dezinfekciju (dezinfekcijska sredstva i sterilne gaze ili vata),
 - priborom za punkcije (razne igle za punkcije ovisno o području rada - površnih organa, koštane srži, abdominalnih ili torakalnih organa, prostate itd. i odgovarajuće štrcaljke),
 - priborom za lokalnu anesteziju ovisno o području rada,
 - priborom za pomoć u slučaju anafilaktičke reakcije ("antišok terapija").
- (3) Citološki laboratorij osigurava radni tim u sastavu: jedan doktor medicine specijalista patologije sa završenim subspecijalističkim dijelom iz područja citopatologije ili doktor medicine s odgovarajućom specijalizacijom i dodatnom edukacijom iz oblasti citologije, jedan inženjer medicinsko-laboratorijske dijagnostike sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili viši laboratorijski tehničar i jedan zdravstveno-laboratorijski tehničar ili citoskriner.

Član 123.
(Patohistološki laboratorij)

- (1) Patohistološki laboratorij osigurava sljedeće:
- prostoriju za prijem materijala,
 - prostor za pripremu i obradu tkiva,
 - prostor za rezanje i bojenje uzorka,

- prostoriju za odlaganje histoloških preparata, parafinskih blokova i pisanih nalaza,
 - prostoriju za čuvanje hemikalija s prirodnom ventilacijom ili ormar sa aktivnom ventilacijom;
 - sanitarni čvor za osoblje i pacijente, odvojeno po spolovima,
 - prostoriju za odmor pacijenta,
 - sobu za liječnika.
- (2) Patohistološki laboratorij osigurava sljedeću opremu: uređaj za aktivnu ventilaciju, pribor i boje, binokularni mikroskop, predmetna i pokrovna stakla, medije za uklapanje, laboratorijski sat, hladnjak sa zamrzivačem, metalni ormar za lako zapaljive tekućine, ormar za arhiviranje nalaza, ormar za arhiviranje preparata, police za arhiviranje parafinskih blokova, mikrotom, histokinet, digestor, vodenu kupelj, termostat, posude za bojenje, boje i hemikalije za procesiranje tkiva.
- (3) Patohistološki laboratorij mora osigurati i računar sa pisačem.
- (4) Patohistološki laboratorij osigurava radni tim u sastavu: jedan doktor medicine specijalista patolog, jedan inženjer medicinsko-laboratorijske dijagnostike sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja i jedan laboratorijski tehničar.

**Pododjeljak A.4.
Radiološka dijagnostika i ultrazvučna dijagnostika**

Član 124.

(Radiološka dijagnostika i ultrazvučna dijagnostika)
Za djelatnost radiološke dijagnostike i ultrazvučne dijagnostike poliklinika mora ispunjavati uvjete prostora i opreme utvrđene za obavljanje radiološke i ultrazvučne dijagnostike u domu zdravlja.

Član 125.

(Dijagnostika izvan konvencionalne Rtg dijagnostike i ultrazvučne dijagnostike)
Ukoliko poliklinika ima dijagnostiku izvan konvencionalne Rtg dijagnostike i ultrazvučne dijagnostike, treba ispunjavati uvjete prostora, opreme propisane za bolnicu.

Član 126.

(Stručni kadar za Rtg dijagnostiku i ultrazvučnu dijagnostiku)
(1) Konvencionalnu Rtg dijagnostiku i ultrazvučnu dijagnostiku osigurava radni tim: jedan specijalista kliničke radiologije, jedan inženjer medicinske radiologije sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili viši radiološki tehničar.
(2) U ordinaciji u kojoj se obavlja samo ultrazvučna dijagnostika radni tim čine: jedan doktor medicine specijalista radiologije/kliničke radiologije i jedna medicinska sestratehničar.

**Pododjeljak A.5.
Nuklearna medicina**

Član 127.

(Nuklearna medicina)

- (1) Za obavljene djelatnosti nuklearne medicine kao specijalističko-konsultativne djelatnosti, pored liječničke ordinacije, treba osigurati i prostor za priručni laboratorij od najmanje 9m² za obavljanje laboratorijskih analiza hormona, tumorskih markera i slično, a da se pri tome ne koriste otvoreni izvori radioaktivnog zračenja (zatvoreni sistem).
(2) U prostoriji laboratorija mora biti osigurana topla i hladna voda, te odgovarajući ormar za lako zapaljivi materijal s ugrađenim odvodom za ventilaciju.
(3) Ordinacija nuklearne medicine osigurava sljedeću opremu: ultrazvučni aparat sa najmanje jednom sondom od 7,5

- MHz, EKG aparat, pribor za punkcije, pribor za uzimanje hematoloških, biohemijskih i citoloških pretraga, automatski analizator za pretrage hormona, tumorskih markera koji ne koristi otvorene izvore zračenja, centrifuga, mikroskop, hladnjak sa zamrzivačem, odgovarajuću količinu reagenasa (test reagensa, kalibratore, kontrolne serume, te test trake za kontrolne analize), pipete, plastične kivitve, epruvete i ostali materijal za jednokratnu uporabu.
- (4) Ordinacija za djelatnost nuklearne medicine osigurava radni tim: jedan specijalista nuklearne medicine, jedan inženjer medicinsko-laboratorijske dijagnostike sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili viši laboratorijski tehničar i jedna medicinska sestra-tehničar.

Pododjeljak A.6.

Fizikalna medicina i rehabilitacija

Član 128.

(Fizikalna terapija i rehabilitacija)

- (1) Ukoliko poliklinika pruža usluge fizikalne terapije i rehabilitacije, pored ordinacije za fizijatra, osigurava i sljedeće:
- prostore za različite oblike fizikalne terapije (kineziterapiju, elektroterapiju, radnu terapiju, manualnu masažu) od kojih svaka ima najmanje 9m² s odvojenim prostorom za presvlačenje i odlaganje garderobe pacijenta,
 - prostorije za radnu terapiju za odrasle i za djecu ukoliko se uz fizikalnu terapiju obavlja i radna terapija,
 - prostorije s odgovarajućim instalacijama tople i hladne vode, s najmanje jednom kadom i pokretnom dizalicom za teže pokretne pacijente, ukoliko se uz fizikalnu terapiju obavlja i hidroterapija,
 - prostoriju za rekvizite,
 - čekaonicu,
 - prostor za prijem pacijenta i medicinsku dokumentaciju i
 - sanitame čvorove.
- (2) Za usluge fizikalne terapije osigurava se sljedeća oprema: radni sto i stolica u svim prostorijama u kojima se primaju pacijenti, sto za pacijente, ležaj za pacijenta, pribor za medicinsku gimnastiku i kineziterapiju (strunjača, švedske ljestve, ogledalo, oprema za samozbrinjavanje, krevet za kineziterapiju, suspenzija iznad kreveta, jastuci, kose plohe, kinetek, gumene lopte, dinamometar, trake).
- (3) Za usluge elektroterapije osiguravaju se pribor i aparatura za elektroterapiju (polivalentni aparat za elektroterapiju), oprema za termoterapiju, terapijski ultrazvuk, pribor za mjerenje za rad fizioterapeuta (dinamometar, metar, uglojmer).
- (4) Za usluge radne terapije osigurava se sljedeća oprema: didaktička oprema, igračke, ploča s opremom za vježbanje aktivnosti svakodnevnog života, pomagala za kuhanje i održavanje lične higijene.
- (5) Ordinacija djelatnosti fizikalne medicine i rehabilitacije osigurava radni tim: jedan doktor medicine specijalista fizikalne medicine i rehabilitacije i jedna medicinska sestra-tehničar.
- (6) Za pružanje usluga fizikalne terapije, poliklinika osigurava radni tim u sastavu: jedan fizioterapeut sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili viši fizioterapeut i jedan fizioterapeut srednje stručne spreme.

Član 129.

(Prostor za usluge hiperbarične medicine)

Ukoliko poliklinika pruža usluge hiperbarične medicine mora imati sljedeće:

- odgovarajuću hiperbaričnu komoru sa potrebnim instrumentarijem i pratećim prostorima i opremom, a prema zahtjevu konkretne hiperbarične komore,
- ambulantu i intervenciju odgovarajuće veličine,
- prostoriju za osoblje odgovarajuće veličine,
- čekaonicu sa administrativnim pultom i kartotekom odgovarajuće veličine,
- prostoriju za sterilizaciju odgovarajuće veličine, i
- sanitami čvor.

Član 130.

(Oprema za usluge hiperbarične medicine)

Za pružanje usluga hiperbarične medicine potrebno je osigurati kompletnu opremu za jednu od sljedeće tri komore:

- jednomjesna komora (*monoplace chamber*): prostorija za komoru sa elektrostatskim podom, kontrolni panel za praćenje rada komore, senzori za intrakomorni pritisak, senzori za mjerenje koncentracije CO i CO₂ unutar komore, sistem za audiovizuelnu komunikaciju sa pacijentom u komori, sistem za siguran prekid rada i sigurnu dekompresiju komore u slučaju nestanka električne energije ili dovoda gasova, sistem za mogućnost priključenja EKG monitoringa za praćenje pacijenta unutar komore, sistem za mogućnost priključenja za mjerenje krvnog pritiska pacijenta unutar komore, roler pumpni sistem radi mogućnosti davanja intravenskih infuzija pacijenta unutar komore, aparat za registraciju disajnih parametara, senzori za mjerenje temperature unutar komore, senzori za mjerenje vlažnosti unutar komore, sistem za prečišćavanje zraka, respirator bez električnog pogona, aparat za sukciju, aparat za mjerenje čistoće kisika, sistem za automatsko gašenje požara (sprinkler), središnji dovod kisika i medicinskog zraka, ukoliko nema središnjeg dovoda - cisterna/spremnik za tečni kisik, ili boce za tečni kisik; cisterna/spremnik za medicinski zrak;
- jednomjesna komora sa udisanjem kisika pomoću maske: sve kao pod tačkom a) stava 1. ovog člana i razni profili maski za udisanje kisika;
- višemjesna komora (*multiplace chamber*): prostorija za komoru sa elektrostatskim podom, komora sa sjedećim mjestima, odnosno, mogućnostima ležećeg mjesta, vrata komore za prolaz bolesničkog kreveta širine min. 90 cm i visine min. 160 cm, kontrolni panel za praćenje rada komore, senzori za mjerenje vlažnosti unutar komore, senzori za mjerenje koncentracije CO i CO₂ unutar komore, senzori za praćenje temperature unutar komore i vlažnosti zraka, aparat za mjerenje koncentracije kisika u komori sa alarmom za veće koncentracije od dozvoljenih, sistem za siguran prekid rada i sigurnu dekompresiju komore u slučaju nestanka električne energije ili dovoda gasova, sistem za mogućnost priključenja EKG monitoringa za praćenje pacijenta unutar komore, sistem za mogućnost priključenja aparata za mjerenje krvnog pritiska, sistem za mogućnost priključenja EEG monitoringa, kamera sa monitorima koji pokrivaju sve pacijente, sistem audio vizuelne komunikacije, pretkomora - minimum dva uređaja za disanje, sistem za automatsko gašenje požara (sprinkler), središnji dovod kisika i medicinskog zraka, ukoliko nema središnjeg dovoda - cisterne ili spremnici za tečni kisik, sistem za prečišćavanje zraka, oprema za osiguravanje zraka; kompresori, sistem za automatsko gašenje požara (sprinkler), cisterne za zrak, sistem za kontrolu zraka, sistemi za

kontrolu čistoće kisika, sistemi za prečišćavanje zraka - filteri, aparat za sukciju, respirator bez električnog pogona.

Član 131.

(Stručni kadar za usluge hiperbarične medicine)

Za pružanje usluga hiperbarične medicine osigurava se radni tim u sastavu:

- a) u višemjesnoj hiperbaričnoj komori: jedan doktor medicine sa odgovarajućom specijalizacijom i najmanje dvije medicinske sestre-tehničari;
- b) u jednomjesnoj hiperbaričnoj komori: jedan doktor medicine sa odgovarajućom specijalizacijom i najmanje jedna medicinska sestra-tehničar.

Pododjeljak A.7. Dnevna bolnica

Član 132.

(Dnevna bolnica)

Poliklinika kao zdravstvena ustanova može osigurati pružanje usluga po načelu dnevne bolnice.

Član 133.

(Prostor za dnevnu bolnicu)

- (1) Ako poliklinika u sklopu svoje djelatnosti organizira pružanje usluga po načelu dnevne bolnice mora imati prostoriju za smještaj pacijenata (u daljnjem tekstu: bolesnička soba) od najmanje 12 m², odnosno 6 m² po svakom ležaju, odnosno stolici koja se može dovesti u poluležeći/ležeći položaj.
- (2) U poliklinici koja obavlja psihoterapiju potrebno je osigurati i prostoriju od najmanje 20 m² sa šest sjedećih mjesta.
- (3) Ukoliko poliklinika pruža usluge po načelu dnevne bolnice mora imati i priručnu kuhinju.

Član 134.

(Usluge po načelu dnevne hirurgije)

- (1) Za pružanje usluga po načelu dnevne hirurgije poliklinika mora osigurati prostor i opremu operacione sale i opremu propisanu za odjel anesteziologije, reanimatologije i intenzivnog liječenja (anesteziološku opremu za bolnicu).
- (2) Usluge iz stava (1) ovog člana, a koje se obavljaju u općoj anesteziji podrazumijevaju hirurške zahvate:
 - kod kojih postoji minimalna opasnost jačeg poslijeoperacijskog krvarenja,
 - kod kojih postoji minimalna opasnost poslijeoperacijskih, po život opasnih komplikacija (respiratorne, kardijalne, hormonalne),
 - koji ne zahtijevaju posebnu intraoperacijsku njegu i poslijeoperacijsku njegu bolesnika, bolesnici procijenjeni kao ASA I, ASA II i stabilni bolesnici ASA III,
 - nakon kojih je u kratkom vremenu moguće peroralno uzimanje hrane i tekućine.
- (3) Pored uvjeta iz stava (1) ovog člana, poliklinika mora osigurati i sobu za oporavak sa odgovarajućim brojem postelja, saglasno registriranoj djelatnosti i opremu za jedinicu intenzivnog liječenja (u daljem tekstu: JIL) propisanu za odjel anesteziologije, reanimatologije i intenzivnog liječenja, te odgovarajuće uvjete za čuvanje krvi i krvnih sastojaka, u skladu sa posebnim propisima.
- (4) Za usluge dnevne bolnice poliklinika, pored kadra propisanog za određene ordinacije, mora osigurati kadar za hirurške zahvate koje obavlja, i to: jedan doktor medicine specijalista anesteziologije, reanimatologije i intenzivnog liječenja, jedna medicinska sestra-tehničar sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili viša medicinska sestra-tehničar sa završenom edukacijom iz anestezije,

jedna medicinska sestra-tehničar SSS sa završenom edukacijom iz anestezije, jedna medicinska sestra-tehničar u operacijskoj djelatnosti, jedna medicinska sestra-tehničar za osam sati radnog vremena.

Član 135.

(Ostali uvjeti za dnevnu bolnicu)

- (1) Ukoliko poliklinika pruža uslugu po načelu dnevne bolnice mora imati ugovor sa najbližom bolnicom u mjestu sjedišta poliklinike koja može pružiti odgovarajući tretman pacijenta u slučaju komplikacija, uključujući ugovor sa ovlaštenim transfuzijskim centrom, odnosno Zavodom za transfuzijsku medicinu Federacije Bosne i Hercegovine.
- (2) Poliklinika koja pruža uslugu po načelu dnevne bolnice mora osigurati:
 - a) hitni medicinski transport, vlastiti ili putem ugovora sa drugom zdravstvenom ustanovom,
 - b) praćenje zdravstvenog stanja pacijenta nakon otpuštanja.
- (3) Usluge iz stava (2) ovog člana može pružati poliklinika ili iste ugovarati sa drugom zdravstvenom ustanovom.
- (4) Usluge pružene na osnovu ugovora iz st. (1) i (2) ovog člana padaju na teret poliklinike.

Odjeljak B. Bolnica

Pododjeljak B.1.

Opći uvjeti za bolnicu

Član 136.

(Djelatnost bolnice)

- (1) Bolnica je zdravstvena ustanova koja obavlja djelatnost dijagnostike, liječenja, medicinske rehabilitacije i zdravstvene njege pacijenta, te osigurava boravak i prehranu pacijenta.
- (2) Djelatnost iz stava (1) ovog člana obavlja se u općim, specijalnim, kantonalnim i u univerzitetsko-kliničkim bolnicama.

Član 137.

(Uvjeti za organizaciju i početak rada bolnice)

- (1) Za organizaciju i početak rada, bolnica mora ispunjavati uvjete u skladu sa propisima o zdravstvenoj zaštiti, o krvi i krvnim sastojcima, o apotekarskoj djelatnosti i ovim pravilnikom.
- (2) Uvjeti prostora, kadra i opreme za kantonalnu bolnicu uređuju se kantonalnim propisom na osnovu člana 100. Zakona o zdravstvenoj zaštiti.
- (3) Ukoliko bolnica obavlja i tercijarnu zdravstvenu zaštitu mora ispunjavati i uvjete utvrđene posebnim propisom, te biti verificirana od strane Federalnog ministarstva zdravstva za obavljanje iste.

Član 138.

(Opći uvjeti za bolnicu)

- (1) Za osnivanje i početak rada bolnice objekt bolnice mora ispunjavati propisane sanitarno-tehničke i higijenske uvjete iz čl. 2 - 17. ovoga pravilnika.
- (2) Bolnica, ovisno o vrsti, mora imati najmanje:
 - a) prostor za prijem i higijensku obradu pacijenata,
 - b) bolesničke sobe,
 - c) prostorije za specijalističko-konsultativnu djelatnost,
 - d) prostore za opskrbu čistim rubljem i sterilnim materijalom,
 - e) prostorije za opskrbu lijekovima (bolnička apoteka),
 - f) prostor/iju za pohranu medicinske dokumentacije,
 - g) prostorije za prijem, skladištenje, obradu i izdavanje hrane (u ovisnosti od ukupnog broja bolničkih postelja),
 - h) čekaoničke prostore.

- i) garderobu za uposlenike i
- j) prostore za obavljanje vjerskih obreda.
- (3) Bolnica mora osigurati sterilizaciju, a način rada, prostor, medicinsko-tehnička oprema i kadrovi ovise o vrsti djelatnosti bolnice i postupcima sterilizacije koji se u skladu s tim primjenjuju.
- (4) Bolnica može imati i prostor za prehranu i dnevni boravak pacijenta, te prostor za posjet pacijenta.
- (5) Bolnica treba osigurati prostor za depoziciju leša (mrtvačnicu) u vlastitom objektu ili ga ugovoriti sa zdravstvenom ustanovom koja u svom sastavu ima ovaj prostor.
- (6) Bolnica mora osigurati sanitetski prevoz.

Član 139.

(Uvjeti za hirurške grane medicine)

- (1) Bolnica koja u svom djelokrugu rada ima hiruršku granu medicine, pored uvjeta iz člana 138. ovog pravilnika, mora osigurati najmanje jednu operacionu salu sa pripadajućim prostorima i opremom, a ukoliko ima organiziranu ginekološko-akušersku djelatnost i porođajnu salu.
- (2) Ukoliko bolnica ima organizirane više specijalističkih djelatnosti hirurških (operativnih) grana medicine, u svrhu racionalnog iskorištavanja prostoriya, mogu se organizirati zajedničke prostorije operacionog bloka (operacioni blok), ako to dozvoljavaju građevinsko-tehnički i prostorno-komunikacijski uvjeti objekata u kojem su smještene.
- (3) Operacioni blok iz stava (2) ovog člana mora imati najmanje tri operacione sale na 100 bolesničkih postelja operativnih grana medicine i na svakih daljnjih 50 postelja jednu operacionu salu više i sve ostale (prateće) prostorije svake operacione sale u operacionom bloku, s tim da akušerstvo i oftalmologija moraju imati svaka za sebe zasebnu operacionu salu.

Član 140.

(Organizacijske jedinice bolnice)

- (1) Bolnica se organizira na nivou specijalističkih odjela, kao osnovnih organizacionih jedinica.
- (2) Transfuziološka i apotekarska djelatnost na nivou bolnice se organiziraju u skladu sa posebnim propisima o transfuziološkoj i propisima o apotekarskoj djelatnosti.

Član 141.

(Odjel)

- (1) Odjel kao osnovna organizaciona jedinica na nivou specijalizacije mora imati najmanje 10 postelja, te najmanje dva doktora određene specijalnosti.
- (2) Izuzetno od odredbe stava (1) ovog člana, odjel anesteziologije i reanimatologije (jedinica intenzivnog liječenja) mora imati najmanje četiri postelje.
- (3) Odjeli u kojima se provodi dijagnostička djelatnost ne moraju imati bolesničke postelje.
- (4) Odjel u svom sastavu ima ambulante za pružanje specijalističko-konsultativne zdravstvene zaštite (u daljnjem tekstu: bolnička ambulanta).
- (5) Odjel u svom sastavu može imati odsjeke i dnevnu bolnicu.

Član 142.

(Odsjek)

- (1) Odsjek je organizaciona jedinica odjela koja se može organizirati na nivou subspecijalizacije, odnosno na nivou specijalizacije prema anatomskim ili funkcionalnim podjelama.
- (2) Odsjek u svom sastavu mora imati najmanje pet kreveta, te uposlenog najmanje jednog doktora sa određenom subspecijalizacijom ili određenom specijalizacijom, u stalnom radnom odnosu.

Član 143.

(Dnevna bolnica)

- (1) Dnevna bolnica je organizaciona jedinica odjela za pružanje dijagnostičkih i terapijskih usluga vanbolničkim pacijentima, za koje je potreban kratkotrajni boravak u bolnici.
- (2) Dnevna bolnica mora imati najmanje dvije bolesničke postelje.

Član 144.

(Prostor bolnice)

- (1) Bolnički odjel mora imati:
 - a) bolesničke sobe,
 - b) bolničku ambulantu,
 - c) prostoriju za pripremu i obradu i manje zahvate u skladu sa djelatnosti kojom se odjel bavi,
 - d) prostoriju/e za specifičnu dijagnostiku odjela,
 - e) prostorije za uposlenike,
 - f) prostorije za pohranjivanje čistih/nečistih stvari,
 - g) prostorije za odlaganje medicinskog i drugog otpada i
 - h) prostorije za instrumente i rekvizite.
- (2) Svaki bolnički odjel mora imati sanitame čvorove za pacijente i uposlenike, s tim što svaki odjel mora imati kupaonicu za pacijente s odgovarajućim brojem tuševa i najmanje jednom kadom koja ima opremu za transport i kupanje nepokretnih pacijenata.
- (3) Na svakom bolničkom odjelu mora postojati prostorija za odlaganje, pranje i dezinfekciju noćnih posuda.
- (4) Na odjelu je potrebno osigurati kolica sjedeća za prevoz pacijenta i kolica ležeća za prevoz pacijenta, ormar za lijekove i sanitetski materijal, ormar za instrumente i frižider.

Član 145.

(Bolesničke postelje)

U bolesničkim sobama za svaku bolesničku postelju osigurava se površina:

- a) za novorođenčad i djecu do 2 godine - 4,0 m²
- b) za djecu od 2 do 6 godina - 4,5 m²
- c) za odrasle i djecu stariju od 7 godina, odvojeno po spolu - 5,0 m²
- d) za odrasle oboljele od zaraznih bolesti - 6,0 m²
- e) za djecu i odrasle smanjenih funkcionalnih sposobnosti - 6,5 m²
- f) u jedinici intenzivnog liječenja - 6,5 m² po postelji, a razmak između postelja treba da iznosi 100 cm, udaljenost postelja od zida 60 cm.

Član 146.

(Bolničke ambulante)

- (1) Bolničke ambulante moraju ispunjavati uvjete prostora i opreme koji su utvrđeni za specijalističko-konsultativne ordinacije poliklinike.
- (2) Prostorija za pripremu i obradu i manje zahvate, kao i prostorija za specifičnu dijagnostiku iz člana 144. ovog pravilnika moraju biti opremljene u skladu sa djelatnošću kojom se odjel bavi.

Član 147.

(Soba za izolaciju)

- (1) Bolnički odjel treba imati sobu za izolaciju pacijenata koji su oboljeli ili se sumnja da boluju od zaraznih bolesti.
- (2) Soba za izolaciju pacijenata iz stava (1) ovog člana može imati najviše dvije bolesničke postelje i obavezno poseban sanitarni čvor.

Član 148.

(Uvjeti za dijagnostičku ili drugu medicinsku djelatnost)

Bolnički odjel koji obavlja dijagnostičku djelatnost ili drugu medicinsku djelatnost mora ispunjavati uvjete propisane ovim pravilnikom u skladu sa djelatnosti.

Pododjeljak B.2.**Opća bolnica**

Član 149.

(Opća bolnica)

- (1) Opća bolnica je zdravstvena ustanova koja obavlja najmanje djelatnost hirurgije, interne medicine, pedijatrije, ginekologije i porodiljstva i koja ima posteljne, dijagnostičke i druge mogućnosti prilagođene svojoj namjeni.
- (2) Opća bolnica mora imati organizirane bolničke odjele za djelatnosti iz stava (1) ovog člana, odjel anestezije i reanimatologije, odjel urgentnog zbrinjavanja i hitnog prijema pacijenata, kao i organiziranu sterilizaciju.

Član 150.

(Posebni uvjeti za pojedine djelatnosti opće bolnice)

Opća bolnica se može oformiti i obavljati zdravstvenu djelatnost ako ispunjava opće uvjete za bolnicu iz čl. 136.-148. ovog pravilnika, te dodatne prostore i medicinsko-tehničku opremu kako slijedi:

a) Odjel hirurških djelatnosti mora osigurati i:

- operacionu salu,
- predprostor za pranje ruku,
- prostor za presvlačenje (filter),
- prostor za pripremu pacijenta,
- sobu za buđenje,
- prostor za brzu sterilizaciju,
- sobu za postavljanje i odstranjivanje imobilizacije kod djelatnosti koje istu koriste pri liječenju,
- sanitarni čvor.

Operaciona sala mora imati najmanje sljedeću opremu: sto operacijski, lampa operaciona sa satelitom, nož elektrohirurški, aspirator operacionog polja, rendgen aparat sa TV lancem portabilni, negatoskop, lampa operaciona na stalku, sto za instrumente, kolica za instrumente i hirurške instrumente.

Operaciona sala mora imati opremu propisanu za odjel anestezijologije, reanimatologije i intenzivnog liječenja (anesteziološku opremu za bolnicu).

b) Odjel interne medicine mora za dijagnostiku osigurati najmanje: prostorije za EKG aparat i UZV aparat sa opremom.

U prostoru za bolničko liječenje odjel interne medicine mora osigurati: Ambu balon sa maskama, defibrilator, monitor za EKG, TA i puls s oksimetrijom i kapnografijom, aparat za respiratoru potporu, inhalacionu i oksigenoterapiju, aspirator vakuum električni, komplet za endotrahealnu intubaciju, pumpu infuzionu, oftalmoskop, glukometar, test trake za brzo određivanje promjena u urinu, visinomjer, platneni metar.

c) Odjel ginekologije i akušerstva treba imati operacionu salu koja ispunjava uvjete prostora i opreme kao za hiruršku salu, osim pokretnog rendgen aparata, te:

- sobu za porode,
- sobu za porode infektivnih porodilja,
- sobu za intervencije,
- prostor za pripremu porodilja sa sanitarnim čvorom,
- prostoriju za nedonošćad,
- posebnu prostoriju za izolaciju bolesne novorođenčadi.

Usluge mliječne kuhinje mogu biti zajedničke sa odjelom za pedijatriju.

Soba za smještaj porodilje i novorođenčeta treba biti površine od najmanje 16 m², uz dodatnih 8 m² za dodatnu postelju porodilje i postelju novorođenčeta.

Radaona mora imati sljedeću opremu: instrumentarij za ginekološki pregled i pregled trudnica, ultrazvučni aparat, mikroskop, rektoskop, amnioskop, cistoskop, instrumente za male ginekološke zahvate i elektrokauter, pribor za normalni porođaj, instrumentarij za operativno dovršenje abnormalnih i patoloških

porođaja (obavezno vakuum aspirator), opremu za reanimaciju i opskrbu novorođenčadi i opremu za opskrbu nedonošćadi, instrumentarij za laparatomije i za veće vaginalne operacije, aparat za endotrahealnu anesteziju, kisik (najmanje u bocama) u radaonici, operacionoj sali i prostorijama za reanimaciju i postoperativnu negu, kardiograf, inkubator za nedonošćad na odjelu porodiljstva, te aparat za provjeru otoakustičkog odgovora pužnice novorođenčeta u radaoni.

d) Odjel pedijatrije treba imati i prostor za:

- mliječnu kuhinju s praonicom, sterilizacijom, pripremom i pohranom gotove hrane,
- prostoriju za majke (obavezno za dojilje),
- pokretne kade za kupanje (jedna kada na šest kreveta ako nisu već u sobi izgrađene),
- sobu za igru i dnevni boravak djece.

Odjel pedijatrije mora osigurati sljedeću opremu: EKG, monitor za EKG, TA i puls, sa oksimetrijom i kapnografijom, pumpa infuzionu, aspirator vakuum električni, gasni analizator, pulsni oksimetar, lampa za fototerapiju, inkubator za standardnu negu, defibrilator za djecu, izvor kisika sa opremom, komplet za endotrahealnu intubaciju, aparat za mjerenje krvnog pritiska, stalak za infuziju, krevet bolesnički veliki, krevet bolesnički mali, sistem za sterilizaciju, pribor za male hirurške intervencije, sterilizator suhi, frižider, krevet za novorođenčad, inkubator za transport, kolica za lijekove.

e) Odjeli za anestezijologiju, reanimatologiju i intenzivno liječenje mogu imati središnju i polivalentnu jedinicu intenzivnog liječenja (JIL).

Opća bolnica mora imati anesteziološku ambulantu, u sklopu koje može biti i ambulanta za liječenje boli, i šest postelja u JIL-u sa najmanje 50% pokrivenošću postelja respiratorima.

Odjel anestezijologije, reanimatologije i intenzivnog liječenja mora imati sobu za izolaciju.

Obavezna oprema JIL-a: respiratori, aparat za sukciju i drenažu, oprema za endotrahealnu intubaciju, infuzijske pumpe i perfuzori, pumpe za torakalnu sukciju monitor za EKG, TA i puls s oksimetrijom i kapnografijom, defibrilator i bor za središnju vensku kateterizaciju.

Obavezna anesteziološka oprema u bolnici: aparat za anesteziju sa mogućnošću automatske i ručne ventilacije pluća, aspiracije i kapnografijom, dva isparivača hlapljivih anestetika, stolić za reanimaciju sa defibrilatorom, rezervni cilindri za plinove, oprema za endotrahealnu intubaciju, laringoskop fleksibilni-jedan na svaki operacioni blok, perfuzori, pribor za središnju vensku kateterizaciju, monitor za EKG, TA i puls s oksimetrijom i kapnografijom, sistem za grijanje pacijenta i infuzija.

f) Bolnica ima jedinicu za urgentno zbrinjavanje i hitni prijem pacijenta, odnosno jedinstveni prijemni odjel, s potrebnim prostorijama za obradu pacijenta i za zdravstvene radnike (liječnike i medicinske sestre).

Odjel urgentnog zbrinjavanja mora biti smješten u prizemlju bolničke zdravstvene ustanove, te odgovarajuće označen.

Prostor urgentnog zbrinjavanja sastoji se od:

- glavnog prostora zbrinjavanja pacijenata,
- dodatnih prostorija i
- ostalih prostorija.

Na odjelu urgentnog zbrinjavanja telefonski uređaji moraju biti dostupni radnicima. Potrebno je osigurati direktnu vanjsku telefonsku vezu neovisno od bolničke telefonske centrale, odgovarajući oblik komunikacije između odjela urgentnog zbrinjavanja i ostalih organizacionih jedinica bolničke zdravstvene ustanove, te komunikaciju između hitnog medicinskog prijema i hitnih medicinskih pomoći.

Glavni prostor zbrinjavanja pacijenata čine sljedeći prostori i prostorije:

- prostor za trijažu,

- чекаonica,
- просторија за реанимацију,
- простор за збринјаванје акутних и субакутних пацијената,
- просторија за изолацију,
- просторија за интервенције и мале операцијске захвате.

Простор за тријажу мора садржавати: сто за преглед са stepenicama, фокусирану свјетилјку за преглед и колица за вишеструку намјену.

Просторија за реанимацију мора имати слjedeћу опрему: лежај за реанимацију, покретна колица с опремом за реанимацију, лијековима и потрошним медицинским материјалом, сет за реанимацију одраслих и дјеце, дефибрилатор с мониторингом срчаног ритма и писаћем, монитор за праћење виталних функција, пулсни оксиметар за транскутано праћење, анестезиолошки апарат, преносни уређај за аспирацију, сет за периферни и централни венски приступ, сет за торакодренажу, сет за коникотомију, сет за препарирање вене, покретни сталак за инфузију, negatoskop, покретни стoлић, зидни сат, зидни ормарић, колица за превоз медицинске опреме и сетова.

Простор за збринјаванје акутног пацијента мора имати слjedeћу опрему: покретни лежај за пацијента, монитор за праћење виталних функција (неинвазивни), EKG апарат, дефибрилатор с мониторингом срчаног ритма и писаћем, покретна колица с лијековима и потрошним медицинским материјалом, комплет за терапију кисиком, перфузор, покретни сталак за инфузију, фокусирану свјетилјку за преглед и колица за вишеструку намјену.

У оквиру капацитета главног простора збринјаванја пацијената мора се осигурати просторија за изолацију.

Просторија за интервенције и мале операционе захвате мора имати слjedeћу опрему: сто за обављање операционих захвата, хируршке сетове за мале операционе захвате, колица с лијековима и потрошним медицинским материјалом, сет за реанимацију одраслих и дјеце, стropну lampu за операциону салу, покретна лampa, стoлић за хируршки инструментариј, ормар за похрану хируршких сетова за мале операционе захвате, ормар за лијекове, negatoskop и зидни сат.

Додатни простори који се налазе у саставу простора одјела urgentног збринјаванја и hitног болничког пријема су:

- просторија/е за похрану лијекова, потрошног медицинског материјала и покретне медицинске опреме. У просторији за похрану лијекова мора бити ормар за лијекове са засебним дијелом за лијекове који садрже дроге.
- гипсаonica са слjedeћом опремом: ормар за похрану гипсаних завоја, ормар за похрану прибора за имобилизацију, сто и корито за припрему гипса с одговарајућим одводом, сто и stolac за имобилизацију и гипсање и negatoskop.

Члан 151.

(Увјети за услуге из других грана медицине)

Уколико опћа болница пружа услуге из других грана медицине мора испуњавати увјете по дјелатностима како сlijеди:

- a) Одјел ортопедије треба имати:
- просторију за постављање и уклањање имобилизације,
 - простор за узимање мјера и probe ортопедске технике,
 - простор за мале оперативне ортопедске захвате који могу бити само у локалној анестезији.

Одјел ортопедије треба имати операциону салу са опремом за опћу хирургију, те имати и: сто операциони ортопедски екстензиони апарат за сјећење метала, бушилицу motornу, апарат за оштрење instrumenta, testera motorna, сет за оперативне захвате на kostима.

- b) Одјел урологије треба имати на распoлаганју операциону салу са опремом, као и просторе за разне уро-

лошке дијагностичке и терапијске захвате опреmljene у складу са увјетима за поликлинике.

- c) Одјел oftalmologije треба имати на распoлаганју операциону салу и простор за мале оперативне захвате који могу бити само у локалној анестезији, опреmljen у складу са чланом 104. овог правилника уз додатка операционог микроскопа.
- d) Одјел otorinolaringologije треба имати на распoлаганју операциону салу и просторију за мање оперативне захвате само у локалној анестезији, с предпростором за прање руку и опрему у складу са чланом 102. овог правилника.
- e) Одјел infektologije треба имати и просторију за лабораторијске приручне анализе и узимање материјала и ambulantu с чекаonicом за преглед infektoloшких пацијента при чему ambulanta мора имати изолацијски бокс који омогућава директан улаз извана.
- f) Одјел dermatovenerologije треба имати и простор за микроскопски преглед са опремом.
- g) Одјел neurologije треба имати и просторију са EEG уређајем.
- h) На одјелу psihijatrije, у дијелу који је затвореног типа врата и прозори морају бити осигурани. Одјел psihijatrije треба имати и просторије за рад са групамa.
- i) Одјел физикалне медицине и rehabilitације треба имати:
- просторију за обављање физикалне терапије или довољан број просторија за различите облике физикалне терапије (кineziterapiју, elektroterapiју, radну терапију, manualну масажу) са припадајућом опремом, те с одвојеним простором за пресвлачење и одлагање garderobe пацијента,
 - за hidroterapiју, потребна је засебна просторија с одговарајућим инсталацијамa топле и хладне воде, с најмање једном кадом, и припадајућом опремом,
 - уколико се уз физикалну терапију обавља и radна терапија, потребна је засебна просторија за radну терапију за одрасле и дјecu са припадајућом опремом.
- j) Одјел дјелатности palijativне нjeге треба имати:
- bolesничку собу, са највише три постелје,
 - bolesничке собе морају бити опреmljene постелјамa са antidekubitalним madracима и које се могу одјелити параванима те имати санитарни чвор (један на двије собе). Собе морају имати лежај или naslonjaч за расклапање или naslonjaч и podložак за ноге, за ноћни смјештај пацијентове породице,
 - купаonicу с кадом и опремом за пренос и прање теже покретног bolesника с приступом са три стране,
 - приручну чајну kuhинју,
 - просторију за смјештај умрле особе и опраштање од нje (на одјелима са више од 10 постелја)
 - уколико болница има постелје за palijativну нjeгу интегриране на другим одјелима у оквиру других дјелатности, bolesничка соба за palijativну нjeгу мора осигурати увјете из alineја 1., 2. и 3. ове тачке.
- k) Дјелатност медицине спаванја (somniaologija) обавља се у центру за медицину спаванја и специјализираном лабораторију за poreмећаје дисања током спаванја.
- *Centar за medicinu спаванја* -
- За обављање дјелатности медицине спаванја у центру за медицину спаванја потребно је осигурати слjedeће просторије:
- просторију за једну особу за извођење cjелonoћних polisomnografsких или poligrafских snimanја од најмање 12 m²

- radni analitički prostor od najmanje 12 m²
 - spremište od najmanje 2 m²
 - prostoriju za prijem ispitanika i administrativne poslove od najmanje 9 m² s time da širina ili dužina ne mogu biti manje od 3 m
 - sanitarni čvor za osoblje i sanitarni čvor za ispitanike.
- Centar za medicinu spavanja mora imati sljedeću obaveznu opću opremu:
- uređaj za cjelonoćnu polisomnografiju s pripadajućom kompjuterskom opremom i softverom za analizu i štampač
 - video nadzor u prostorijama za izvođenje cjelonoćnih polisomnografskih snimanja
 - uređaj za poligrafsko snimanje poremećaja disanja tokom spavanja s pripadajućom kompjuterskom opremom i softverom za analizu
 - PAP uređaj (CPAP, APAP, BIPAP)
 - pripadajuće maske različitih veličina.
- Centar za medicinu spavanja može imati sljedeću specifičnu opremu:

- uređaj za aktigrafiju
- uređaj za pH-metriju, za ezofagealnu manometriju, mjerenje tjelesne temperature, neinvazivno mjerenje arterijskog krvnog pritiska, transkutano mjerenje O₂ i CO₂ i slično
- različiti dodatni uređaji specifični za dijagnostičke postupke u sklopu medicine spavanja i slično.
- Specijalizirani laboratorij za poremećaje disanja tokom spavanja -

Za obavljanje djelatnosti medicine spavanja u specijaliziranom laboratoriju za poremećaje disanja tokom spavanja potrebno je osigurati sljedeće prostorije:

- prostoriju od najmanje 12 m², za izvođenje cjelonoćnih polisomnografskih ili poligrafskih snimanja za jednu osobu
 - radni analitički prostor od najmanje 12 m²
 - spremište od najmanje 2 m²
 - prostoriju za prijam ispitanika i administrativne poslove od najmanje 9 m² s time da širina ili dužina ne mogu biti manje od 3 m
 - sanitarni čvor za osoblje i sanitarni čvor za ispitanike.
- Specijalizirani laboratorij za poremećaje disanja tokom spavanja mora imati sljedeću obaveznu opću opremu:
- uređaj za cjelonoćnu polisomnografiju s pripadajućom kompjuterskom opremom i softverom za analizu, štampačem i video nadzorom s mogućnošću snimanja
 - uređaj za poligrafsko snimanje poremećaja disanja tokom spavanja s pripadajućom kompjuterskom opremom i softverom za analizu
 - PAP uređaj (CPAP, APAP, BIPAP), te
 - pripadajuće maske različitih veličina.

Član 152.

(Dijagnostički uvjeti)

Dijagnostički odjeli (radiološka, laboratorijska i druga dijagnostika) moraju ispunjavati uvjete prostora i opreme utvrđene ovim pravilnikom za polikliniku, ukoliko citološku, mikrobiološku i biohemijsku dijagnostiku opća bolnica ne ostvaruje na osnovu ugovora sa drugom zdravstvenom ustanovom saglasno članu 102. stav (3) Zakona o zdravstvenoj zaštiti.

Član 153.

(Sterilizacija)

- (1) Na svim odjelima i u ordinacijama koje rade s instrumentima koji se steriliziraju potrebno je organizirati sterilizaciju.

- (2) Način organizacije rada, prostor, medicinsko-tehnička oprema i kadrovi ovise o vrsti zdravstvene ustanove i postupcima sterilizacije koji se u skladu s tim moraju primjenjivati.
- (3) Za centraliziranu sterilizaciju potrebno je imati:
- a) sobu za prihvata i pranje instrumenata,
 - b) prostoriju za dezinfekciju instrumenata,
 - c) prostoriju za pripremu rublja i instrumenata za sterilizaciju,
 - d) prostoriju za pripremu rukavica,
 - e) prostor za sterilizaciju,
 - f) prostor za spremanje sterilnog materijala,
 - g) prostor za osoblje.
- (4) Ukupna površina prostora za sterilizaciju koja je centralizirana određena je indeksom 0,5 m² po bolesničkoj postelji.
- (5) Oprema je uvjetovana postupcima sterilizacije koji se obavljaju u toj zdravstvenoj ustanovi.

Član 154.

(Dnevna bolnica)

- (1) Bolnica pri pojedinim odjelima može organizirati rad po načelu dnevne bolnice.
- (2) Za djelatnost iz stava (1) ovog člana, bolnica mora imati prostoriju za smještaj pacijenta.
- (3) U bolnici koja obavlja i psihoterapiju potrebno je osigurati dodatnu prostoriju od najmanje 20 m² sa sjedećim mjestima.
- (4) Dnevne bolnice u čijim se jedinicama priručno priprema i dijeli hrana pacijentima osiguravaju za to posebnu prostoriju, odnosno prostorije ovisno o potrebama pacijenta (priručna kuhinja).
- (5) Kuhinja iz stava (4) ovog člana mora imati opremu prema svojoj namjeni i to: odgovarajući sto, električno ili plinsko kuhalo, hladnjak, potrebno posuđe, kuhinjsku vagu, ormar za spremanje posuđa i trodjelni sudoper za pranje, dezinfekciju i ispiranje, te ocijednu površinu za sušenje posuđa.

Članak 155.

(Specijalističko-konzultativna i stacionarna djelatnost)

- (1) Opća bolnica može se oformiti i obavljati specijalističko-konzultativnu i stacionarnu djelatnost, ukoliko u pogledu kadra ima najmanje:
- a) odjel hirurških djelatnosti: jedan doktor medicine specijalista hirurgije na 5,5 bolesnika, jedna medicinska sestra-tehničar u operacijskoj djelatnosti na jedan operacijski stol, jedna medicinska sestra-tehničar za asistenciju sestri u operacijskoj djelatnosti, dvije medicinske sestre-tehničari na osam bolesnika (od čega 15% medicinskih sestara-tehničara sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili viših medicinskih sestara-tehničara, u svakoj oblasti), jedan fizioterapeut na 20 bolesnika, za osam sati radnog vremena.
 - b) u internoj medicini: jedan doktor medicine specijalista interne medicine na šest bolesnika, dvije medicinske sestre-tehničara na 10 bolesnika (od čega 15% medicinskih sestara-tehničara sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili viših medicinskih sestara-tehničara) za osam sati radnog vremena.
 - c) U djelatnosti ginekologije i opstetricije:
 - odjel ginekologije: jedan doktor medicine specijalista ginekologije i opstetricije na šest bolesnika, jedna medicinska sestra-tehničar i jedna primalja na osam bolesnika (od čega 15% primalja sa završenim prvim ciklusom visokog

- obrazovanja ili viših medicinskih sestara-tehničara) za osam sati radnog vremena.
- radaona: jedan doktor medicine specijalista ginekologije i opstetricije, jedan doktor medicine specijalista pedijatrije s užom specijalizacijom iz neonatologije, jedan doktor medicine specijalista anesteziologije, reanimatologije i intenzivnog liječenja, jedna primalja sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja, jedna primalja SSS, radnici operacijske sale (jedna medicinska sestra-tehničar na jedan operacijski stol, jedna medicinska sestra-tehničar za asistenciju sestri u operacijskoj djelatnosti, jedna medicinska sestra-tehničar u djelatnosti anestezije) za osam sati radnog vremena.
- d) u djelatnosti pedijatrije: jedan doktor medicine specijalista pedijatrije na šestoro djece, 1,4 medicinske sestre-tehničara na jedno dijete do sedam godina starosti (od čega 50% medicinskih sestara-tehničara sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili viših medicinskih sestara-tehničara), 1,2 medicinske sestre-tehničara na jedno dijete od sedam do 15 godina starosti (od čega 35% medicinskih sestara-tehničara sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili viših medicinskih sestara-tehničara) za osam sati radnog vremena.
- e) odjel anesteziologije, reanimatologije i intenzivnog liječenja:
- jedan doktor medicine specijalista anesteziologije i reanimatologije i jedna medicinska sestra educirana za anesteziološkog tehničara na jednu operacijsku salu,
 - za jedinicu intenzivnog liječenja: jedan doktor medicine specijalista anesteziologije, reanimatologije i intenzivnog liječenja u JIL-u, jedna medicinska sestra-tehničar na dvije postelje za osam sati radnog vremena, od čega je od ukupnog broja medicinskih sestara-tehničara 15% medicinskih sestara-tehničara sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili viših medicinskih sestara-tehničara;
 - u ordinaciji anesteziologije, reanimatologije i intenzivnog liječenja: jedan doktor medicine specijalista anesteziologije, reanimatologije i intenzivnog liječenja i jedna medicinska sestra-tehničar za osam sati radnog vremena,
 - u sobi za buđenje: jedan doktor medicine specijalista anesteziologije, reanimatologije i intenzivnog liječenja i dvije medicinske sestre-tehničara.
- f) odjel djelatnosti ortopedije/ortopedije: jedan doktor medicine specijalista ortopedije/ortopedije na 5,5 bolesnika, dvije medicinske sestre-tehničara na osam bolesnika (od čega 15% medicinskih sestara-tehničara sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili viših medicinskih sestara-tehničara), jedan fizioterapeut sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja na 10 bolesnika, jedan fizioterapeutski tehničar na 20 bolesnika za osam sati radnog vremena.
- g) odjel djelatnosti urologije: jedan doktor medicine specijalista urologije na osam bolesnika, dvije medicinske sestre-tehničara na 10 bolesnika (od čega 30% medicinskih sestara-tehničara sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili viših medicinskih sestara-tehničara) za osam sati radnog vremena.
- h) odjel djelatnosti oftalmologije/oftalmologije i optometrije: jedan doktor medicine specijalista oftalmologije/oftalmologije i optometrije na 10 bolesnika, dvije medicinske sestre-tehničari na 10 bolesnika (od čega 15% medicinskih sestara-tehničara sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili viših medicinskih sestara-tehničara) za osam sati radnog vremena.
- i) odjel djelatnosti otorinolaringologije: jedan doktor medicine specijalista otorinolaringologije na 10 bolesnika, jedan logoped na 50 bolesnika, dvije medicinske sestre-tehničari na 10 bolesnika (od čega 15% medicinskih sestara-tehničara sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili viših medicinskih sestara-tehničara) za osam sati radnog vremena.
- j) odjel djelatnosti infektologije: jedan doktor medicine specijalista infektologije na osam bolesnika, dvije medicinske sestre na 10 bolesnika (od čega 15% medicinskih sestara-tehničara sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili viših medicinskih sestara-tehničara) za osam sati radnog vremena.
- k) odjel djelatnosti dermatologije i venerologije: jedan doktor medicine specijalista dermatologije i venerologije na 15 bolesnika, dvije medicinske sestre-tehničari na 10 bolesnika (od čega 15% medicinskih sestara-tehničara sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili viših medicinskih sestara-tehničara) za osam sati radnog vremena.
- l) odjel djelatnosti neurologije: jedan doktor medicine specijalista neurologije na osam bolesnika, dvije medicinske sestre-tehničari na osam bolesnika (od čega 15% medicinskih sestara-tehničara sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili viših medicinskih sestara-tehničara), jedan fizioterapeut sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja na 30 bolesnika za osam sati radnog vremena.
- m) odjel djelatnosti psihijatrije: jedan doktor medicine specijalista psihijatrije na 10 bolesnika, dvije medicinske sestre-tehničara na osam bolesnika (od čega 15% medicinskih sestara-tehničara sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili viših medicinskih sestara-tehničara), jedan fizioterapeut sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja na 30 bolesnika, jedan okupacioni terapeut na 15 bolesnika za osam sati radnog vremena.
- n) odjel djelatnosti fizikalne medicine i rehabilitacije: jedan doktor medicine specijalista fizikalne medicine i rehabilitacije na 15 bolesnika, jedna medicinska sestra-tehničar na osam bolesnika (od čega 15% medicinskih sestara-tehničara sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili viših medicinskih sestara-tehničara), jedan stručni fizioterapeut sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja na 10 bolesnika, jedan fizioterapeutski tehničar na 20 bolesnika, jedan okupacioni terapeut na 10 bolesnika za osam sati radnog vremena. Za specijalizirane programe rehabilitacije ozljeda kičme i kraniocefbralnih ozljeda potrebno je osigurati i sljedeće radnike: jedan logoped na 20 bolesnika, jedan psiholog posebno educiran za rad u rehabilitacijskom timu na 35 bolesnika, jedan socijalni radnik na 35 bolesnika za osam sati radnog vremena.
- o) za radiološku dijagnostiku: jedan doktor medicine specijalista radiologije/kliničke radiologije, dva inženjera medicinske radiologije sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili viši radiološki

tehničar i jedna medicinska sestra-tehničar za osam sati radnog vremena.

- p) za palijativnu njegu: jedan doktor medicine specijalista s posebnom edukacijom iz palijativne njege na 10 bolesnika, dvije medicinske sestre-tehničari s posebnom edukacijom iz palijativne njege na šest bolesnika (od čega 15% medicinskih sestara-tehničara sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili viših medicinskih sestara-tehničara), jedan fizioterapeut sa posebnom edukacijom iz palijativne njege na 20 bolesnika za osam sati radnog vremena. Na raspolaganju: socijalni radnik s posebnom edukacijom za pristup bolesniku na palijativnoj njezi, doktor medicine specijalista psihijatrije ili psiholog sa posebnom edukacijom za pristup bolesniku na palijativnoj njezi i okupacioni terapeut sa posebnom edukacijom za pristup bolesniku na palijativnoj njezi.
- q) djelatnost medicine spavanja (somniaologija): jedan doktor medicine osposobljen za medicinu spavanja - somnolog i tri medicinske sestre-tehničari (od čega jedna medicinska sestra-tehničar sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili viših medicinskih sestara-tehničara) s dodatnim usavršavanjem iz medicine spavanja za osam sati radnog vremena, a za rad u centru za medicinu spavanja za djecu: jedan doktor medicine specijalist pedijatrije osposobljen za medicinu spavanja - somnolog i tri medicinske sestre-tehničari (od čega jedna medicinska sestra-tehničar sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja) s dodatnim usavršavanjem iz medicine spavanja za osam sati radnog vremena.
- r) za usluge medicinsko-biohemijskog laboratorija: specijalista medicinske biohemije i laboratorijske dijagnostike ili inženjer medicinske biohemije sa završenim drugim ciklusom visokog obrazovanja, odnosno integriranim dodiplomskim studijem (300 ECTS) ili inženjer medicinsko-laboratorijske dijagnostike sa završenim drugim ciklusom visokog obrazovanja, inženjer medicinsko-laboratorijske dijagnostike sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili viši laboratorijski tehničar, laboratorijski tehničar SSS i odgovarajući broj pralja laboratorijskog posuđa;
- s) za citološku, mikrobiološku i patološku dijagnostiku bolnica mora ispunjavati uvjete kadra utvrđene za polikliniku, ukoliko ove djelatnosti nisu ugovorene s drugom zdravstvenom ustanovom;
- t) za poslove sterilizacije: jedna medicinska sestra-tehničar sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili viša medicinska sestra-tehničar posebno educirana za poslove sterilizacije, dvije medicinske sestre-tehničari za osam sati radnog vremena na svakih 50 JST;
- u) za transfuzijsku i apotekarsku djelatnost mora osigurati kadar u skladu sa posebnim propisima;
- v) na bolničkim odjelima u kojima je osnovan telemedicinski pristupni centar ili osigurana dostupnost telemedicinskih usluga potrebno je osigurati dodatni kadar, ovisno o tome o kojoj se usluzi radi.
- (2) Ukoliko opća bolnica pruža usluge iz drugih grana medicine mora upošljavati najmanje po dva doktora medicine specijaliste odgovarajuće grane medicine i odgovarajući broj medicinskih sestara-tehničara, fizioterapeuta i drugih zdravstvenih radnika sa prvim ciklusom visokog obrazovanja ili višom i srednjom stručnom spremom, kao i odgovarajući broj zdravstvenih saradnika.

Pododjeljak B.3. Specijalna bolnica

Član 156.

(Specijalna bolnica)

Specijalna bolnica je zdravstvena ustanova za specijalističko-konsultativno i bolničko liječenje određenih bolesti ili određenih dobnih grupa stanovništva, i ima posteljne, dijagnostičke i druge mogućnosti prilagođene svojoj namjeni.

Član 157.

(Uvjeti za specijalnu bolnicu)

- (1) Specijalna bolnica mora ispunjavati sanitarno-tehničke i higijenske uvjete iz čl. 2.-17. ovog pravilnika i opće uvjete za bolnicu iz čl. 136.-148. ovog pravilnika.
- (2) Pored uvjeta iz stava (1) ovog člana, specijalna bolnica koja se bavi specijalističko-konsultativnim i bolničkim liječenjem određenih bolesti ili određenih dobnih grupa stanovništva mora ispunjavati uvjete prostora, opreme i kadra definirane ovim pravilnikom za sekundarni nivo zdravstvene zaštite određene specijalnosti.

Član 158.

(Uvjeti ukoliko bolnica obavlja tercijarnu zdravstvenu zaštitu)

Ukoliko specijalna bolnica obavlja i tercijarnu zdravstvenu zaštitu iz djelatnosti za koju je registrirana, mora ispunjavati uvjete iz člana 99. stav (2) Zakona o zdravstvenoj zaštiti.

Odjeljak C. Lječilište

Član 159.

(Lječilište)

- (1) Lječilište je zdravstvena ustanova koja provodi preventivnu zdravstvenu zaštitu, specijalističku i bolničku rehabilitaciju korištenjem prirodnih ljekovitih izvora, koji su locirani u sjedištu zdravstvene ustanove - lječilišta.
- (2) Za osnivanje i rad, lječilište mora ispunjavati sanitarno-tehničke i higijenske uvjete iz čl. 2-17. ovog pravilnika.

Član 160.

(Prostor za lječilište)

- (1) Za obavljanje djelatnosti lječilište mora imati najmanje:
 - a) prostor za prijem pacijenata,
 - b) prostorije za iskorištavanje prirodnog ljekovitog faktora,
 - c) prostorije za fizikalni tretman i rehabilitaciju,
 - d) bolesničke sobe sa prostorom između bolesničkih postelja i zida od najmanje 80 cm,
 - e) prostorije za specijalističko-konsultativnu djelatnost,
 - f) prostore za opskrbu čistim rubljem i sterilnim materijalom,
 - g) prostor za opskrbu lijekovima,
 - h) prostor za pohranu medicinske dokumentacije,
 - i) prostorije za prijem, skladištenje, obradu i izdavanje hrane.
- (2) Lječilište mora imati:
 - a) sanitarne čvorove za pacijente, kao i odgovarajuće sanitarne čvorove za osobe s invaliditetom i uposlenike,
 - b) kupaonice za pacijente s odgovarajućim brojem tuševa i kadama koje imaju opremu za transport i kupanje nepokretnih pacijenata, sa prostorom za odlaganje, pranje i dezinfekciju noćnih posuda.

Član 161.

(Oprema za lječilište)

- (1) Lječilište mora imati sljedeću opremu:
 - a) opremu liječničke ordinacije u skladu sa članom 110. ovog pravilnika,

- b) opremu prostorija za pripremu i aplikaciju prirodnih ljekovitih faktora koja mora odgovarati propisima o tehničkoj sigurnosti i zaštiti okoliša,
 - c) odgovarajuću opremu za fizikalni tretman i rehabilitaciju i
 - d) kolica sjedeća i ležeća za prevoz pacijenta.
- (2) Lječilište mora osigurati sanitetski prevoz.

Član 162.

(Stručni kadar za lječilište)

Lječilište za osnivanje i rad mora upošljavati najmanje jednog doktora medicine odgovarajuće specijalnosti na 50 bolesnika, jednu medicinsku sestru-tehničara na 15 bolesnika (od čega 5% medicinskih sestara-tehničara sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili viših medicinskih sestara-tehničara), jednog fizioterapeuta sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja na 15 bolesnika, jednog fizioterapeuta sa završenim drugim ciklusom visokog obrazovanja na 30 bolesnika, jednog fizioterapeutskog tehničara na 15 bolesnika, te odgovarajući broj tehničkog i pomoćnog osoblja.

Odjeljak D. Zavod

Član 163.

(Zavod)

Zavod je specijalizirana zdravstvena ustanova u kojoj se obavlja specijalističko-konsultativna zdravstvena zaštita, uz posebnu djelatnost medicinske tehnologije, kao i određena medicinska ispitivanja.

Član 164.

(Sanitarno-tehnički i higijenski uvjeti za zavod)

Za osnivanje i rad zavod mora ispunjavati sanitarno-tehničke i higijenske uvjete iz čl. 2.-17. ovog pravilnika.

Član 165.

(Minimalni uvjeti prostora, opreme i kadra za zavod)

Imajući u vidu registriranu djelatnost, zavod u pogledu prostora, opreme i kadra mora ispunjavati najmanje uvjete utvrđene za specijalističko-konsultativnu djelatnost za polikliniku.

POGLAVLJE V. FEDERALNI I KANTONALNI ZDRAVSTVENI ZAVODI

Član 166.

(Federalni i kantonalni zavodi)

- (1) Federalni i kantonalni zdravstveni zavodi su zdravstvene ustanove koje obavljaju djelatnost iz člana 43. Zakona o zdravstvenoj zaštiti.
- (2) Federalni zdravstveni zavodi su:
 - a) Zavod za javno zdravstvo Federacije Bosne i Hercegovine i
 - b) Zavod za transfuzijsku medicinu Federacije Bosne i Hercegovine.
- (3) Kantonalni zdravstveni zavodi su:
 - a) zavod za javno zdravstvo kantona,
 - b) zavod za medicinu rada kantona,
 - c) zavod za bolesti ovisnosti kantona i
 - d) zavod za sportsku medicinu kantona.

Odjeljak A. Zavod za javno zdravstvo Federacije Bosne i Hercegovine

Član 167.

(Zavod za javno zdravstvo Federacije Bosne i Hercegovine)

Zavod za javno zdravstvo Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federalni zavod za javno zdravstvo) je zdravstvena ustanova za obavljanje javnozdravstvene djelatnosti na teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine.

Član 168.

(Sanitarno-tehnički i higijenski uvjeti za Federalni zavod za javno zdravstvo)

Za osnivanje i rad Federalni zavod za javno zdravstvo mora ispunjavati sanitarno-tehničke i higijenske uvjete iz čl. 2.-17. ovog pravilnika.

Član 169.

(Prostor Federalnog zavoda za javno zdravstvo)

Federalni zavod za javno zdravstvo u pogledu prostora mora imati sljedeće:

- a) prostor za djelatnost epidemiologije (prostorije za obavljanje epidemiološke djelatnosti za zarazne bolesti, hronične masovne nezarazne bolesti i vođenje populacionih registara, te prostorije za skladištenje opreme i sredstava za protuepidemijsko djelovanje),
- b) prostor za obavljanje poslova socijalne medicine sa organizacijom i ekonomikom zdravstvene zaštite i vođenje pripadajućih javnozdravstvenih registara i izvještaja,
- c) prostor za djelatnost zdravstvene statistike,
- d) prostori za promociju zdravlja i medicinske edukacije,
- e) prostor za djelatnost zdravstvene ekologije (prostori za osnovne analize i prostori za specijalizirane analize),
- f) prostori za mikrobiološki laboratorij,
- g) prostori za djelatnost zaštite od zračenja,
- h) prostori Centra za zdravstveni menadžment,
- i) prostorija za prateće službe administrativno-finansijskih poslova.

Član 170.

(Oprema Federalnog zavoda za javno zdravstvo)

- (1) Federalni zavod za javno zdravstvo za obavljanje djelatnosti propisanih zakonom mora osigurati odgovarajuću opremu za praćenje, analizu, nadzor i naučno istraživanje zdravstvenog stanja stanovništva, zdravstvene ispravnosti hrane za ljude i životinje i predmeta opće upotrebe, uzroka pojava i širenja zaraznih i nezaraznih bolesti, uticaja ekoloških faktora na zdravlje i zaštitu od zračenja.
- (2) Za epidemiološku djelatnost, pored standardne opreme, potrebno je osigurati opremu za skladištenje i čuvanje imunobioloških preparata (hladne komore, rashladni uređaji, oprema za monitoring hladnog lanca).
- (3) Za terenski rad se mora osigurati odgovarajući broj prevoznih sredstava, te posebno vozilo sa rashladnom komorom.
- (4) Federalni zavod za javno zdravstvo mora osigurati računarsku opremu sa serverom.
- (5) Federalni zavod za javno zdravstvo mora osigurati odgovarajuću medicinsko-tehničku i drugu opremu po pojedinim djelatnostima, te dodatnu opremu prema stručnim zahtjevima.

Član 171.

(Stručni kadar Federalnog zavoda za javno zdravstvo)

Federalni zavod za javno zdravstvo mora osigurati potreban broj zdravstvenih i nezdavstvenih radnika, odnosno stručnih timova ovisno o vrsti pojedinih djelatnosti, te razmjerno obimu svog djelovanja.

Odjeljak B. Zavod za transfuzijsku medicinu Federacije Bosne i Hercegovine

Član 172.

(Zavod za transfuzijsku medicinu Federacije Bosne i Hercegovine)

Zavod za transfuzijsku medicinu Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federalni zavod za transfuzijsku

medicinu) je zdravstvena ustanova koja obavlja transfuzijsku djelatnost na teritoriji Federacije u skladu sa Zakonom o krvi i krvnim sastojcima.

Član 173.

(Sanitarno-tehnički i higijenski uvjeti za Federalni zavod za transfuzijsku medicinu)

Za osnivanje i rad Federalni zavod za transfuzijsku medicinu mora ispunjavati sanitarno-tehničke i higijenske uvjete iz čl. 2.-17 ovog pravilnika.

Član 174.

(Prostor Federalnog zavoda za transfuzijsku medicinu)

- (1) Federalni zavod za transfuzijsku medicinu u pogledu prostora mora imati sljedeće:
 - prostor za prikupljanje krvi,
 - prostor za središnji prijem doza i uzoraka krvi,
 - prostor za čuvanje, distribuciju krvi i krvnih sastojaka,
 - prostor za elektronsku obradu podataka, dokumentaciju i hemovigilancu,
 - laboratorij za imunohematološko ispitivanje uzoraka krvi davatelja sa izdvojenom ordinacijom za trudnice,
 - laboratorij za testiranje uzoraka krvi davatelja na markere krvlju prenosivih bolesti,
 - prostor za pripremu krvnih sastojaka,
 - prostor za čuvanje krvi i krvnih sastojaka u formi hladnih komora sa agregatom i sistemom zvučnog i svjetlosnog alarma,
 - prostor za poslove osiguranja i kontrole kvalitete krvi i krvnih sastojaka,
 - liječničku ordinaciju/savjetovalište za dobrovoljne davatelje krvi,
 - laboratorij za detekciju koagulacionih poremećaja sa ordinacijom,
 - prostor za ambulantni tretman pacijenata sa koagulacionim poremećajima,
 - laboratorij za tkivnu tipizaciju,
 - laboratorij za molekularnu imunogenetsku dijagnostiku,
 - prostor za hemoferezu i krioprezervaciju,
 - prostor za edukaciju i naučno-istraživački rad i administrativne i zajedničke prostore.
- (2) Prostori iz stava (1) ovog člana treba da omoguće neometano funkcioniranje opreme.
- (3) U jednom prostoru se može izvoditi više postupaka ukoliko je osigurana fizička i funkcionalna odvojenost na način da omogućavaju neometano izvođenje postupaka.

Član 175.

(Prostor za prikupljanje krvi)

Prostor za prikupljanje krvi obuhvata:

- a) čekaonicu za davatelje,
- b) prostor za prijem, upis i anketiranje davatelja,
- c) prostoriju za liječnički pregled,
- d) prostor za prikupljanje krvi i krvnih sastojaka,
- e) prostor za afereze,
- f) prostoriju za odmor davatelja,
- g) priručno skladište materijala,
- h) sanitarni čvor za davatelje,
- i) prostor i sanitarni čvor za osoblje,
- j) prostor za dežurno osoblje.

Član 176.

(Prostor za središnji prijem doza i uzoraka krvi)

- (1) Prostor za središnji prijem doza i uzoraka krvi mora biti podijeljen na predprostor za odlaganje doza i uzoraka krvi i prostor za elektronski upis zaprimljenih doza i uzoraka krvi.
- (2) Prostor treba biti organiziran tako da osigura nesmetano odvijanje procesa rada u svim njegovim fazama.

Član 177.

(Prostor za čuvanje, distribuciju krvi i krvnih sastojaka)

- (1) Prostor za čuvanje, distribuciju krvi i krvnih sastojaka obuhvata sljedeće:
 - a) prostor za prijem krvi i krvnih sastojaka,
 - b) prostor za čuvanje krvi i krvnih sastojaka,
 - c) prostor za pripremu sastojaka za transport,
 - d) prostor za distribuciju i izdavanje krvi i krvnih sastojaka.
- (2) Prostori za čuvanje krvi i krvnih sastojaka trebaju biti odvojeni i u slijedu na način da osiguravaju nesmetano odvijanje procesa rada u svim njegovim fazama.
- (3) Veličina prostora za čuvanje krvi i krvnih sastojaka ovisi o broju hladnjaka, ledenica, agitatora trombocita koji omogućavaju nesmetano i kvalitetno čuvanje dnevno uzetih doza krvi i proizvedenih krvnih sastojaka.
- (4) Prostor za distribuciju i izdavanje krvi i krvnih sastojaka obuhvata prostor za vođenje dokumentacije, prijem zahtjeva za krv i krvne sastojke, prijem uzoraka za testiranje i distribuciju, odnosno izdavanje krvi i krvnih sastojaka.
- (5) Prostori za prijem zahtjeva za krv i krvne sastojke i uzoraka krvi, prostor za prijem krvnih sastojaka, te prostor za izdavanje krvnih sastojaka trebaju biti uvezani na način da se osigura nesmetano odvijanje procesa rada u svim njegovim fazama.

Član 178.

(Prostor za elektronsku obradu podataka, dokumentaciju i hemovigilancu)

Prostor za elektronsku obradu podataka, dokumentaciju i hemovigilancu mora biti izdvojen i zaštićen od neovlaštenog pristupa.

Član 179.

(Prostor laboratorija za imunohematološko ispitivanje)

- (1) Prostor laboratorija za imunohematološko ispitivanje uzoraka krvi davatelja mora biti odvojen od prostora laboratorija za imunohematološko ispitivanje uzoraka krvi bolesnika i trudnica.
- (2) Laboratorij za imunohematološko ispitivanje mora imati izdvojen ambulantu za trudnice.

Član 180.

(Prostor laboratorija za testiranja na krvlju prenosive bolesti)

Prostori laboratorija za testiranja na krvlju prenosive bolesti uzoraka krvi davatelja moraju biti izdvojeni od laboratorija za ispitivanje i testiranja na krvlju prenosive bolesti uzoraka krvi bolesnika i trudnica.

Član 181.

(Prostor za pripremu krvnih sastojaka)

- (1) Prostor za pripremu krvnih sastojaka mora biti funkcionalno podijeljen na:
 - a) dio za centrifugiranje,
 - b) dio za razdvajanje krvi na krvne sastojke,
 - c) dio za finalizaciju (obilježavanje) krvnih sastojaka i
 - d) dio za inaktivaciju patogena u krvi i krvnim sastojcima.
- (2) Veličina prostora za centrifugiranje treba biti razmjerna broju centrifuga, te mora omogućavati nesmetanu pripremu za ostale postupke proizvodnje krvnih sastojaka.

Član 182.

(Prostor za hemoferezu i krioprezervaciju)

Prostor za hemoferezu i krioprezervaciju mora biti funkcionalno podijeljen na:

- a) prostor za izvođenje svih vidova donorske hemofereze,

- b) prostor za izvođenje svih vidova terapijske hemofereze i
- c) prostor za krioprezervaciju.

Član 183.

(Oprema Federalnog zavoda za transfuzijsku medicinu)

- (1) Federalni zavod za transfuzijsku medicinu mora imati medicinsko-tehničku opremu koja omogućava da se krv i krvni sastojci kontinuirano prikupljaju i proizvode u obliku koji zadovoljava postojeće standarde sigurnosti i kvalitete i njihovu namjenu, te da se laboratorijske aktivnosti dosljedno provode i kontroliraju u skladu sa zahtjevima kvaliteta.
- (2) Oprema koja se upotrebljava u postupcima prikupljanja, testiranja, prerade, čuvanja, distribucije krvi i krvnih sastojaka treba biti validirana, mjerena i održavana u skladu sa njenom namjenom.

Član 184.

(Oprema Federalnog zavoda za transfuzijsku medicinu)

- (1) Oprema Federalnog zavoda za transfuzijsku medicinu u smislu količine treba odgovarati broju uzetih doza krvi i krvnih sastojaka i/ili proizvedenih doza krvnih sastojaka, vrsti i metodama ispitivanja i mogućnosti tehničkog održavanja.
- (2) Oprema, u najvećoj mogućoj mjeri, treba omogućavati sigurno izvođenje svih postupaka u transfuzijskom procesu.

Član 185.

(Oprema za prikupljanje krvi davatelja)

Federalni zavod za transfuzijsku medicinu, za prikupljanje krvi davatelja, mora imati najmanje sljedeću opremu: aparat za brzo određivanje hemoglobina davatelja, mobilne krevete za uzimanje krvi, stabilne krevete za uzimanje krvi, automatske vage miješalice za uzimanje krvi, električne zavarivače plastičnih sistema, hladnjak na +4°C za smještaj uzete krvi i čuvanje tokom ispitivanja, transportne sanduke s praćenjem temperature, kombibus za prevoz ekipa, vozilo za potrebe Zavoda, specijalno vozilo za rad mobilnih ekipa na terenu, terenske računare s pisačima, računarski terminal za registraciju davatelja u prostoru jedinice, ćelijski separator (ćelije, plazma), aparat za mjerenje krvnog pritiska, termometar, medicinske slušalice i reanimacijski kovčeg.

Član 186.

(Oprema za središnji prijem doza i uzoraka krvi)

Za središnji prijem doza i uzoraka krvi prikupljenih od dobrovoljnih davatelja, Federalni zavod za transfuzijsku medicinu mora imati najmanje jedan računarski terminal.

Član 187.

(Oprema za preradu, čuvanje i distribuciju krvi i krvnih sastojaka)

Za preradu, čuvanje i distribuciju krvi i krvnih sastojaka Federalni zavod za transfuzijsku medicinu mora imati najmanje: centrifuge s priborom za centrifugiranje doza krvi, automatske centrifuge sa hlađenjem, tehnika za centrifugiranje i filtriranje krvi i krvnih sastojaka, automatski sistem za razdvajanje krvnih sastojaka, agitator za koncentrate trombocita, vage za tariranje, vage za vaganje krvnih pripravaka, hladnjak za čuvanje i izdavanje pripravaka na +4°C, zamrzivač za čuvanje svježe smrznute plazme na -30°C, zamrzivač za brzo zamrzavanje plazme na -40°C, karantensko skladište sastojaka na +4°C, karantensko skladište sastojaka na -30°C, hladnu komoru za čuvanje plazme za preradu na -40°C, plazmaekstraktor, siler, aparat za sterilno spajanje plastičnih sistema, zavarivače plastičnih sistema, stalak za leukofiltraciju, kolica za prevoz krvi i krvnih sastojaka, terenski računar, računar, računarski terminal za unos proizvodnje krvnih sastojaka, računarski terminal za

finalizaciju i obilježavanje krvnih pripravaka, računarski terminal za prijem narudžbi za krvne pripreve, računarski terminal za izdavanje krvnih sastojaka, pisač naljepnica za obilježavanje krvnih sastojaka i laboratorijskih brojeva, tehniku za inaktivaciju patogena u krvi i krvnim sastojcima.

Član 188.

(Oprema za imunohematološko ispitivanje uzoraka krvi davatelja)

Za imunohematološko ispitivanje uzoraka krvi davatelja Federalni zavod za transfuzijsku medicinu mora imati najmanje: laboratorijsku stolnu centrifugu za epruvete, sistem za manuelni rad u mikrokarticama, sistem za automatizirano određivanje ABO, RhD krvnih grupa, i ostalih krvnogrupnih antigena preglednih ispitivanja, termostat/kupelj, hladnjak na +4°C za čuvanje reagenasija, hladnjak na +4°C za čuvanje uzoraka krvi davatelja tokom ispitivanja, zamrzivač na -25°C za čuvanje uzoraka, računar, računarski terminal, računarski server (uređaji mogu biti dijeljeni s drugim transfuzijskim djelatnostima u Zavodu), pipetor, stalak za kartice i epruvete.

Član 189.

(Oprema za ispitivanje na markere krvlju prenosivih bolesti davatelja krvi)

Za ispitivanje na markere krvlju prenosivih bolesti davatelja krvi, Federalni zavod za transfuzijsku medicinu mora imati najmanje: stolnu centrifugu, automatski pipetor, automatski analizator, automatizirani NAT sistem, hladnjak na +4°C za čuvanje reagenasa, hladnjak na +4°C za čuvanje uzoraka, zamrzivač na -25°C za čuvanje uzoraka, zamrzivač na -30°C, zamrzivač na -80°C za čuvanje uzoraka, sistem za arhiviranje, računar, računarski terminal, računarski server (uređaji mogu biti dijeljeni s drugim transfuzijskim djelatnostima u Zavodu), destilator.

Član 190.

(Oprema za laboratorij za molekularnu imunogenetiku)

Laboratorij za molekularnu imunogenetiku mora imati sljedeću opremu: hladnjak na +4°C, hladnjak na -20°C, zamrzivač na -80°C za čuvanje uzoraka, invertni mikroskop, fluoroanalizator, termomikser, električna vaga, UV iluminator, kada za elektroferezu, sterilni kabinet, PCR-5, lični računar, računarski terminal, računarski server (uređaj može biti dijeljen s drugim transfuzijskim djelatnostima u Zavodu).

Član 191.

(Oprema za laboratorij za osiguranje i kontrolu kvalitete)

Federalni zavod za transfuzijsku medicinu u laboratoriju za osiguranje i kontrolu kvalitete mora imati sljedeću opremu: hematološki analizator, pH-metar, miješalice za uzorke, stolnu centrifugu, svjetlosni mikroskop, precizna vaga, hladnjak na +4°C L, hladnjak na 30°C, stalak za pipete, pipete, HemoCue LOW hemoglobin, računarski terminal i računar.

Član 192.

(Oprema za laboratorij za detekciju koagulacionih poremećaja)

Laboratorij za detekciju koagulacionih poremećaja sa izdvojenom ambulantom i prostor za ambulantni tretman pacijenata sa koagulacionim poremećajima moraju imati sljedeću opremu: automatski hemostatski analizator niskog i visokog kapaciteta, poluautomatski hemostatski analizator, agregometar, tromboelastograf, aparat za krvne slike, centrifuga, vodeno kupatilo, frižider, frižider sa komorom za duboko zamrzavanje, Light cycler, Elisa analizator i računar.

Član 193.

(Oprema za hemoferezu i krioprezervaciju)

Federalni zavod za transfuzijsku medicinu u prostoru za hemoferezu i krioprezervaciju mora imati sljedeću opremu: automatizirani sistem za aferezu, automatizirani sistem za

terapeutsku aferezu i kolekciju mononuklearnih ćelija (MNC), aparat za selekciju ćelija, aparat za programirano zamrzavanje biološkog materijala, sistem za krioprezervaciju i čuvanje biološkog materijala, hladnjak na +4°C, siler, računar.

Član 194.

(Stručni kadar Federalnog zavoda za transfuzijsku medicinu)

Federalni zavod za transfuzijsku medicinu mora imati u stalnom radnom odnosu najmanje:

- a) devet doktora medicine, specijalista transfuzijske medicine,
- b) dva doktora medicine,
- c) četiri biologa (diplomirani biolog, biolog sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja, biolog sa završenim drugim ciklusom visokog obrazovanja),
- d) jedan diplomirani inženjer elektrotehnike, smjer informatika,
- e) tri uposlenika visoke stručne spreme društvenog smjera (dipl. scr, dipl. sociolog, dipl. psiholog i sl.),
- f) pet medicinskih sestara-tehničara sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili diplomiranih inženjera laboratorijske medicinske dijagnostike,
- g) dvije medicinske sestre-tehničari sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili viša stručna sprema opći ili laboratorijski smjer,
- h) 18 medicinskih sestara-tehničara/laboratorijskih tehničara srednje stručne spreme,
- i) odgovarajući broj nezdravstvenih radnika visoke i srednje stručne spreme, i pomoćno osoblje.

Odjeljak C. Zavod za javno zdravstvo kantona

Član 195.

(Zavod za javno zdravstvo kantona)

Zavod za javno zdravstvo kantona je zdravstvena ustanova koja obavlja javnozdravstvenu djelatnost za područje kantona.

Član 196.

(Sanitarno tehnički i higijenski uvjeti za zavod za javno zdravstvo)

Za osnivanje i rad zavod za javno zdravstvo kantona mora ispunjavati sanitarno-tehničke i higijenske uvjete iz čl. 2.-17. ovog pravilnika.

Član 197.

(Prostor zavoda za javno zdravstvo)

Zavod za javno zdravstvo kantona u pogledu prostora mora imati najmanje sljedeće:

- a) prostor za djelatnost epidemiologije,
- b) prostor za djelatnost socijalne medicine sa organizacijom i ekonomikom zdravstvene zaštite,
- c) prostor za djelatnost higijene i zdravstvene ekologije,
- d) prostore mikrobiološkog laboratorija (sanitarna i/ili medicinska mikrobiologija za vanbolničke pacijente),
- e) prostor za promociju zdravlja i medicinske edukacije,
- f) prostorija za prateće službe administrativno-finansijskih poslova.

Član 198.

(Oprema zavoda za javno zdravstvo)

- (1) Zavod za javno zdravstvo kantona za obavljanje poslova propisanih zakonom mora osigurati potrebnu medicinsko-tehničku opremu po pojedinim djelatnostima.
- (2) Zavod za javno zdravstvo kantona mora osigurati računarsku opremu sa serverom.
- (3) Za terenski rad zavod za javno zdravstvo kantona mora osigurati odgovarajući broj prevoznih sredstava.

Član 199.

(Stručni kadar zavoda za javno zdravstvo)

Zavod za javno zdravstvo kantona mora osigurati odgovarajući broj zdravstvenih i nezdravstvenih radnika, odnosno stručnih timova razmjerno obimu svog djelovanja za potrebe stanovništva kantona za čije područje je оформljen.

Odjeljak D. Zavod za medicinu rada kantona

Član 200.

(Zavod za medicinu rada kantona)

Zavod za medicinu rada kantona je zdravstvena ustanova za obavljanje djelatnosti specifične zdravstvene zaštite radnika na području kantona.

Član 201.

(Sanitarno tehnički i higijenski uvjeti za zavod za medicinu rada)

Za osnivanje i rad zavod za medicinu rada kantona mora ispunjavati sanitarno-tehničke i higijenske uvjete iz čl. 2.-17. ovog pravilnika.

Član 202.

(Oprema zavoda za medicinu rada)

Zavod za javno zdravstvo kantona u pogledu prostora mora imati najmanje sljedeće:

- a) prostor za najmanje dvije ordinacije,
- b) prostore za funkcionalnu dijagnostiku,
- c) prostoriju za psihološko testiranje,
- d) sobu liječnika specijaliste medicine rada,
- e) prostor priručnog laboratorija,
- f) prostorija za prateće službe administrativno-finansijskih poslova.

Član 203.

(Ordinacija medicine rada)

- (1) Ordinacija medicine rada mora ispunjavati uvjete prostora i opreme utvrđene za djelatnost specifične zdravstvene zaštite radnika za primarni nivo zdravstvene zaštite.
- (2) Zavod za medicinu rada kantona mora osigurati i sljedeću opremu: opremu za antropometriju, dinamometar, hronometar, EKG aparat, Holter monitor za EKG, Holter monitor za TA, oprema za ergometriju-ergo bicikl ili pokretna traka sa elektrokardiografskim monitorom i pisačem, defibrilator sa elektrokardiografskim monitorom, oftalmoskop, aparat za mjerenje kožne temperature (dermotermometar), opremu za psihofiziologiju rada, aparati za psihotehnička ispitivanja (reakciometar).
- (3) Pored opreme iz stava (2) ovog člana, u ovisnosti o vrsti i obimu djelatnosti koju obavlja zavod za medicinu rada kantona treba imati i sljedeću opremu: bodipletizmograf, aparat za izvođenje bronho-provokacionih testova, gasni analizator, aparat za ispitivanje nervusa vestibularisa, elektronistagmograf, aparat za ispitivanje sluha, aparat za kompjuterizirano vidno polje, aparat za biomikroskopiju, adaptometar, kompjuterizirani refraktometar, hromatograf gasni sa masenim detektorom (GC/MS), hromatograf gasni (GC), hromatograf tečni (HPLC), spektrofotometar apsorpcioni atomski, spektrofotometar sa protočnom kivetom UV-VIS, aparat automatski sa kompletom sonde za kontinuirano ispitivanje hemijskih štetnosti, pumpu električnu za uzimanje uzoraka zraka, opremu za uzimanje bioloških uzoraka, aparat za demineralizaciju i destilaciju vode, hladnjaci, centrifuge, vage analitičke i tehničke, opremu za homogenizaciju i ekstrakciju, dermotermometar, kapilaroskop, digitalni termometar, digitalni higrometar, digitalni anemometar, globus termometar, mikroskop binokularni fazno-kontrastni, aparat i pripadajuću opremu za mjerenje buke, aparat i pripadajuću opremu za mjerenje vibracija, luksmetar, digitalni aparat i pripadajuću opremu

za uzimanje uzorka zraka i određivanje aerozagađenja u radnoj sredini, izolacionu komoru za audiometriju, ultrazvučni aparat sa linearnom i konveksnom sondom, ultrazvučni denzitometar, brojač radioaktivnosti, računarsku opremu sa mogućnošću priključenja na mrežu i odgovarajućim perifernim uređajima.

Član 204.

(Uvjeti za zdravstvenu djelatnost iz druge oblasti)

Zavod za medicinu rada kantona koji obavlja zdravstvenu djelatnost iz neke druge oblasti mora ispunjavati uvjete utvrđene ovim pravilnikom za sekundarnu zdravstvenu zaštitu.

Član 205.

(Stručni kadar zavoda za medicinu rada)

- (1) Zavod za medicinu rada kantona može se oformiti i obavljati zdravstvenu djelatnost ako u pogledu kadra ima najmanje: pet doktora medicine specijaliste medicine rada, jednu diplomiranu/višu medicinsku sestru-tehničara i pet medicinskih sestara-tehničara, kao i jednog psihologa.
- (2) Ako zavod iz stava (1) ovog člana ima organizirano obavljanje specijalističko - konsultativne djelatnosti, osigurava najmanje po jednog doktora medicine odgovarajuće specijalnosti i jednu medicinsku sestru-tehničara u svakoj oblasti.

Odjeljak E. Zavod za bolesti ovisnosti

Član 206.

(Zavod za bolesti ovisnosti kantona)

Zavod za bolesti ovisnosti kantona je specijalizirana zdravstveno-socijalna ustanova koja se bavi prevencijom, liječenjem i rehabilitacijom ovisnika.

Član 207.

(Prostor zavoda za bolesti ovisnosti kantona)

- (1) Za osnivanje i rad zavod za bolesti ovisnosti kantona mora ispunjavati sanitarno-tehničke i higijenske uvjete iz čl. 2.-17, kao i opće uvjete za bolnicu iz čl. 136-148. ovog pravilnika, izuzev uvjeta za transfuzijsku djelatnost.
- (2) Za djelatnost dnevne bolnice zavod za bolesti ovisnosti kantona mora imati adekvatan prostor za provođenje individualnog tretmana i grupnih oblika rada sa osobama sa bolešću ovisnosti, kao i prostor za supstitucijsku terapiju za osobe ovisne o psihotropnim supstancama.
- (3) Prostor za supstitucijsku terapiju za osobe ovisne o psihotropnim supstancama iz stava (2) ovog člana obuhvata:
 - a) prijemni punkt sa ambulantom,
 - b) prostoriju za podjelu medikamenata,
 - c) liječničku ordinaciju,
 - d) ured za psihologa i socijalnog radnika,
 - e) prostoriju za organiziranje grupne terapije,
 - f) sanitarni čvor za pacijente i osoblje (odvojeno po spolu),
 - g) ostavu,
 - h) čajnu kuhinju,
 - i) čekaonicu i
 - j) garderober.
- (4) Dnevna bolnica u kojoj se priprema i dijeli hrana pacijentima osigurava posebnu prostoriju, odnosno prostorije, ovisno o potrebama pacijenata (priručna kuhinja) sa odgovarajućom opremom.
- (5) Zavod za bolesti ovisnosti kantona mora osigurati sanitetski prevoz.

Član 208.

(Oprema zavoda za bolesti ovisnosti kantona)

Zavod za bolesti ovisnosti kantona, pored opreme propisane ovim pravilnikom za sekundarni nivo zdravstvene zaštite, za djelatnost psihijatrije mora osigurati i prateću tehničku opremu.

Član 209.

(Stručni kadar zavoda za bolesti ovisnosti kantona)

Zavod za bolesti ovisnosti kantona mora upošljavati najmanje pet doktora medicine specijalista neuropsihijatrije/psihijatrije i odgovarajući broj medicinskih sestara-tehničara sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili višom stručnom spremom i srednjom stručnom spremom, okupacionih terapeuta, kao i odgovarajući broj zdravstvenih saradnika.

Odjeljak F. Zavod za sportsku medicinu kantona

Član 210.

(Zavod za sportsku medicinu kantona)

Zavod za sportsku medicinu kantona je zdravstvena ustanova za obavljanje specifične zdravstvene zaštite sportista za područje jednog ili više kantona (u daljnjem tekstu: Zavod sportske medicine).

Član 211.

(Sanitarno-tehnički i higijenski uvjeti za Zavod sportske medicine)

Za osnivanje i rad Zavod sportske medicine mora ispunjavati sanitarno-tehničke i higijenske uvjete iz čl. 2. -17. ovog pravilnika.

Član 212.

(Prostor Zavoda sportske medicine)

Zavod sportske medicine u pogledu prostora mora imati sljedeće:

- a) prostor za najmanje dvije ordinacije,
- b) prostore za funkcionalnu dijagnostiku,
- c) prostoriju za psihološko testiranje,
- d) prostorije za rehabilitaciju oboljelih i ozlijeđenih sportista,
- e) sobu liječnika specijalista sportske medicine/medicine rada i sporta,
- f) priručni laboratorij i
- g) prostoriju za obavljanje administrativnih poslova.

Član 213.

(Ordinacije Zavoda sportske medicine)

Ordinacije iz člana 212. tačka a) ovog pravilnika mora ispunjavati uvjete opreme za djelatnost specifične zdravstvene zaštite sportista.

Član 214.

(Stručni kadar Zavoda sportske medicine)

Zavod sportske medicine može se oformiti i obavljati zdravstvenu djelatnost ako u pogledu kadra ima najmanje: dva doktora medicine specijaliste sportske medicine/medicine rada i sporta, odgovarajući broj medicinskih sestara-tehničara sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili višom i srednjom stručnom spremom, okupacionih terapeuta, kao i odgovarajući broj zdravstvenih saradnika.

POGLAVLJE VI. POSTUPAK VERIFIKACIJE

Član 215.

- (Zahtjev za utvrđivanje ispunjenosti uvjeta prostora, opreme i kadra za osnivanje i obavljanje zdravstvene djelatnosti)
- (1) Zahtjev za utvrđivanje ispunjenosti uvjeta prostora, opreme i kadra za osnivanje i obavljanje zdravstvene djelatnosti u zdravstvenim ustanovama, zdravstvena ustanova podnosi nadležnom ministarstvu zdravstva, u smislu člana 57. st. (2) i (3) Zakona o zdravstvenoj zaštiti.

- (2) Uz zahtjev iz stava (1) ovoga člana podnosi se sljedeća dokumentacija:
- ukoliko je zdravstvena ustanova u procesu osnivanja prilaže se odluka, odnosno ugovor o osnivanju zdravstvene ustanove,
 - rješenje o ispunjavanju uvjeta zdravstvene ustanove izdato od nadležnog ministarstva zdravstva, kao i rješenje o registraciji izdato od nadležnog općinskog suda u slučaju proširenja, odnosno promjene zdravstvene djelatnosti,
 - dokazi o ispunjavanju pojedinačnih uvjeta prostora, opreme i kadra, i to:
 - dokaz o vlasništvu prostora, odnosno važeći ugovor o zakupu poslovnog prostora,
 - rješenje o pretvaranju stambenog prostora u poslovni prostor izdato od nadležnog organa, ukoliko je zdravstvena ustanova smještena u navedenom prostoru,
 - sanitarna saglasnost na prostor izdata od nadležne sanitarne inspekcije,
 - atest o ispravnosti elektro instalacija u prostoru,
 - spisak medicinsko-tehničke opreme s urednim atestima proizvođača opreme kojim se potvrđuje kvalitet, ispravnost i sigurnost opreme u zdravstvenoj ustanovi, zaključen ugovor o servisiranju medicinsko-tehničke opreme, te potvrdu o redovnom servisiranju. Oprema koja spada u medicinska sredstva mora imati certifikat o usaglašenosti i oznaku o usaglašenosti u smislu odredbi Zakona o lijekovima i medicinskim sredstvima ("Službeni glasnik BiH", broj 58/08), kao i Pravilnika o medicinskim sredstvima ("Službeni glasnik BiH", broj 4/10). Oprema koja spada u izvore jonizirajućih zračenja mora imati odobrenje Državne regulatorne agencije za radijacijsku i nuklearnu sigurnost, a saglasno Zakonu o radijacijskoj i nuklearnoj sigurnosti u BiH, kao i Pravilniku o notifikaciji i autorizaciji djelatnosti sa izvorima jonizirajućih zračenja ("Službeni glasnik BiH", broj 66/10),
 - dokaz o vlasništvu opreme, odnosno važeći ugovor o zakupu opreme ili ugovor o lizingu,
 - spisak stručnog kadra s urednom ličnom dokumentacijom uposlenika, dokaz da isti ispunjavaju uvjete kadra utvrđene ovim pravilnikom, i to uvjete: stručne spreme, položenog stručnog ispita u struci, položenog specijalističkog odnosno subspecijalističkog ispita, licencu izdatu od nadležne federalne, odnosno kantonalne komore koja je registrirana za izdavanje, obnavljanje i oduzimanje licence (za zdravstvene radnike),
 - dokaz o uspostavljenom sistemu sigurnosnih standarda s ciljem zaštite pacijenta,
 - dokazi o uspostavljenom sistemu upravljanja medicinskim otpadom u skladu sa važećim standardima, što podrazumijeva posjedovanje plana upravljanja medicinskim otpadom, opreme i ambalaže za zbrinjavanje medicinskog otpada ukoliko se isti transportira do druge osobe, saglasno Zakonu o upravljanju otpadom ("Službene novine Federacije BiH", br. 33/03 i 72/09), kao i odredbama Pravilnika o upravljanju medicinskim otpadom ("Službene novine Federacije BiH", broj 77/08),
 - pozitivno mišljenje nadležne komore izdato u smislu člana 56. Zakona o zdravstvenoj zaštiti,
 - pozitivno mišljenje nadležnog zavoda za javno zdravstvo izdato u smislu člana 56. Zakona o zdravstvenoj zaštiti, i to samo za javnozdravstvene ustanove,
 - dokaz o uplati federalne, odnosno kantonalne takse, u ovisnosti kojem nadležnom ministarstvu zdravstva se podnosi zahtjev,
 - dokaz o uplati nadoknade za rad stručne komisije.
- (3) Dokaz iz stava (1) tačka d) ovog člana tražit će se u postupku verifikacije rada zdravstvene ustanove tek nakon utvrđivanja sistema sigurnosnih standarda od strane Agencije za kvalitet i akreditaciju u zdravstvu u Federaciji Bosne i Hercegovine, a u skladu sa članom 55. stav (3) Zakona o zdravstvenoj zaštiti.
- Član 216.
(Stručna komisija)
- Po prijemu uredno dokumentiranog zahtjeva iz člana 215. ovoga pravilnika, nadležni ministar zdravstva (u daljnjem tekstu: ministar) imenuje stručnu komisiju sa zadatkom da kod podnosioca zahtjeva obavi neposredan uvid, te utvrdi ispunjenost uvjeta prostora, opreme i kadra za obavljanje zdravstvene djelatnosti.
 - Članovi stručne komisije moraju biti istaknuti stručnjaci zdravstvenog usmjerenja, u pravilu, specijalisti odnosno subspecijalisti iz djelatnosti zdravstvene ustanove, a za koje se podnosi zahtjev, izuzev člana stručne komisije imenovanog ispred Ministarstva.
 - Stručna komisija iz stava (1) ovoga člana sačinjava zapisnik, koji je sastavni dio dokumentacije na osnovu koje se izdaje rješenje o ispunjavanju uvjeta prostora, opreme i kadra za obavljanje zdravstvene djelatnosti.
 - Stručna komisija odgovara za istinitost podataka navedenih u zapisniku iz stava (3) ovoga člana.
 - Članovima stručne komisije pripada naknada za rad, koja se isplaćuje iz sredstava koja uplaćuje podnositelj zahtjeva. Visinu uplate za podnosioca zahtjeva, kao i visinu naknade za rad članovima komisije utvrđuje nadležni ministar posebnim rješenjima.
- Član 217.
(Rješenje)
- Na osnovu podnijetog dokumentiranog zahtjeva, a po provedenom postupku utvrđenom čl. 215. i 216. ovoga pravilnika, ministar donosi rješenje o ispunjavanju uvjeta prostora, opreme i kadra za obavljanje zdravstvene djelatnosti ili rješenje kojim se odbija zahtjev.
 - Rješenje donijeto u smislu stava (1) ovoga člana je konačno u upravnom postupku i protiv istog se može pokrenuti upravni spor saglasno propisima o upravnim sporovima.
- Član 218.
(Ukidanje rješenja)
- Ako tokom obavljanja odobrene zdravstvene djelatnosti, nastanu promjene u vezi ispunjavanja uvjeta na osnovu kojih je izdato rješenje o ispunjavanju uvjeta prostora, opreme i kadra za obavljanje zdravstvene djelatnosti, zdravstvena ustanova obavezna je o navedenim promjenama izvijestiti Ministarstvo, i to u roku od 90 dana od dana nastupanja promjene.
 - U slučaju iz stava (1) ovoga člana, zdravstvenoj ustanovi koja više ne ispunjava uvjete prostora, opreme i kadra utvrđene ovim pravilnikom, ministar rješenjem ukida obavljanje zdravstvene djelatnosti.

- (3) Rješenje iz stava (2) ovoga člana je konačno u upravnom postupku i protiv istog se može pokrenuti upravni spor kod nadležnog suda, saglasno propisima o upravnim sporovima.

POGLAVLJE VII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 219.

(Usklađivanje rada zdravstvenih ustanova)

Zdravstvene ustanove, koje odobrenje za obavljanje djelatnosti nisu stekle u skladu sa ranijim propisima iz ove oblasti, dužne su u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog pravilnika uskladiti svoj rad sa odredbama ovog pravilnika.

Član 220.

(Rješavanje podnesenih zahtjeva)

Zahtjeve za utvrđivanje ispunjenosti uvjeta prostora, opreme i kadra za osnivanje i obavljanje zdravstvene djelatnosti u zdravstvenim ustanovama podneseni prije stupanja na snagu ovog pravilnika, nadležno ministarstvo zdravstva riješit će u skladu sa odredbama propisa koji su važili prije stupanja na snagu ovog pravilnika.

Član 221.

(Prestanak važenja ranijeg propisa)

Stupanjem na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o bližim uvjetima prostora, opreme i kadra za osnivanje i obavljanje zdravstvene djelatnosti u zdravstvenim ustanovama ("Službene novine Federacije BiH", br. 26/12, 23/13, 90/13, 15/14, 82/14, 83/15, 58/18 i 89/18).

Član 222.

(Stupanje na snagu)

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Broj 05-02-5887-1/19

14. januara 2020. godine

Sarajevo

Doc. dr. Vjekoslav Mandić, s. r.

Na temelju članka 55. stavak (4) Zakona o zdravstvenoj zaštiti ("Službene novine Federacije BiH", br. 46/10 i 75/13), federalni ministar zdravstva donosi

PRAVILNIK

O BLIŽIM UVJETIMA PROSTORA, OPREME I KADRA ZA OSNIVANJE I OBAVLJANJE ZDRAVSTVENE DJELATNOSTI U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA

POGLAVLJE I. OPĆA ODREDBA

Članak 1.

(Predmet)

- (1) Ovim pravilnikom se uređuju bliži uvjeti prostora, opreme i kadra za osnivanje i obavljanje zdravstvene djelatnosti kojima udovoljavaju zdravstvene ustanove.
- (2) Uvjeti prostora, opreme i kadra iz stavka (1) ovog članka predstavljaju minimum uvjeta koje mora ispunjavati zdravstvena ustanova.

POGLAVLJE II. SANITARNO-TEHNIČKI I HIGIJENSKI UVJETI

Članak 2.

(Sanitarno-tehnički i higijenski uvjeti)

- (1) Objekt u kojem se nalaze prostorije za obavljanje zdravstvene djelatnosti mora udovoljavati sljedećim sanitarno-tehničkim i higijenskim uvjetima:
 - a) mora biti izgrađen od čvrstog materijala,
 - b) mora biti smješten na pristupačnom terenu,
 - c) ne smije biti izložen onečišćenju i buci iznad dopuštenih vrijednosti,

- d) prostorije moraju biti zračne, i građevinski izvedene tako da se mogu efikasno i brzo provjetriti,
- e) u prostorijama s nedovoljnim prozračivanjem mora biti osigurana umjetna ventilacija, a u prostoriji za dijagnostiku ili terapiju u kojoj se koristi rendgenski ili drugi aparat, koji proizvodi ionizirajuće zračenje mora biti osigurana prirodna i umjetna ventilacija sukladno odgovarajućim propisima,
- f) prostorije moraju imati trajno riješeno pitanje izvora zagrijavanja koji udovoljavaju tehničkim i ekološkim standardima,
- g) moraju biti osigurana parkirališna mjesta,
- h) mora biti osiguran prilaz za vozila hitne medicinske pomoći.

- (2) Glede uvjeta vezanih za osiguranje pristupačnosti zdravstvene ustanove za osobe s invaliditetom, objekt mora da udovoljava sljedećem:

- a) naznačen poseban prostor za parkiranje za osobe s invaliditetom unutar kruga zdravstvene ustanove;
- b) prilaz organizacijskoj jedinici je prilagođen osobama s invaliditetom i to na svim mjestima koje pacijenti posjećuju;
- c) šalteri za osobe s invaliditetom postavljeni niže od uobičajenih standardnih;
- d) lift je prilagođen potrebama osoba s invaliditetom;
- e) osigurani sanitarni čvorovi sa pristupom invalidskim kolicima, a prostorija ima rukohvate.

Članak 3.

(Komunalni i sanitarni uvjeti)

- (1) Prostorije moraju udovoljavati svim propisanim komunalnim i sanitarnim uvjetima vodoopskrbe i odvodnje sanitarnih i drugih otpadnih voda, električnih i plinovodnih priključaka, te drugih instalacija kao i protupožarne zaštite.
- (2) U prostorijama se mora osigurati odlaganje medicinskog i drugog otpada u zatvorene i odgovarajuće označene spremnike koji se moraju redovito prazniti.
- (3) Zdravstvene ustanove moraju imati rezervne uređaje za proizvodnju električne energije (agregat) koji se automatski uključuje u slučaju nestanka električne energije, a za potrebe operacijskog bloka, raadonice, prostorije za intenzivno liječenje i hitnu pomoć.

Članak 4.

(Svjetlost)

- (1) Prostorije moraju biti osvijetljene prirodnim izvorom svjetlosti, a noću umjetnim izvorom svjetlosti.
- (2) Ako nije moguće osigurati prirodni izvor svjetlosti u ukupnoj površini prostorija, prostorije treba osvijetliti umjetnom rasvjetom određene jačine izražene u luksima i to: u prostorijama za pružanje hitne medicinske pomoći od 500 - 1000, u ordinacijama i laboratorijima od 250 - 500, na drugim radnim mjestima od 70 - 100, u hodnicima i stubištima 40, a zidne svjetiljke uz bolesničke postelje od 70 - 100 luksa.

Članak 5.

(Higijenski uvjeti)

- (1) Zidovi, stropovi i radne površine u prostorijama u kojima se obavlja zdravstvena djelatnost, te u sanitarnim čvorovima i laboratorijima, su glatke površine, otporne na kemikalije i učestalo i temeljito čišćenje sukladno posebnim propisima koji reguliraju ovu oblast.
- (2) Vrata i podovi u prostorijama moraju biti izvedeni na način da se mogu brzo i lako čistiti, održavati i dezinficirati.
- (3) U bolesničkim sobama vrata moraju biti izvedena tako da se otvaraju prema hodniku.